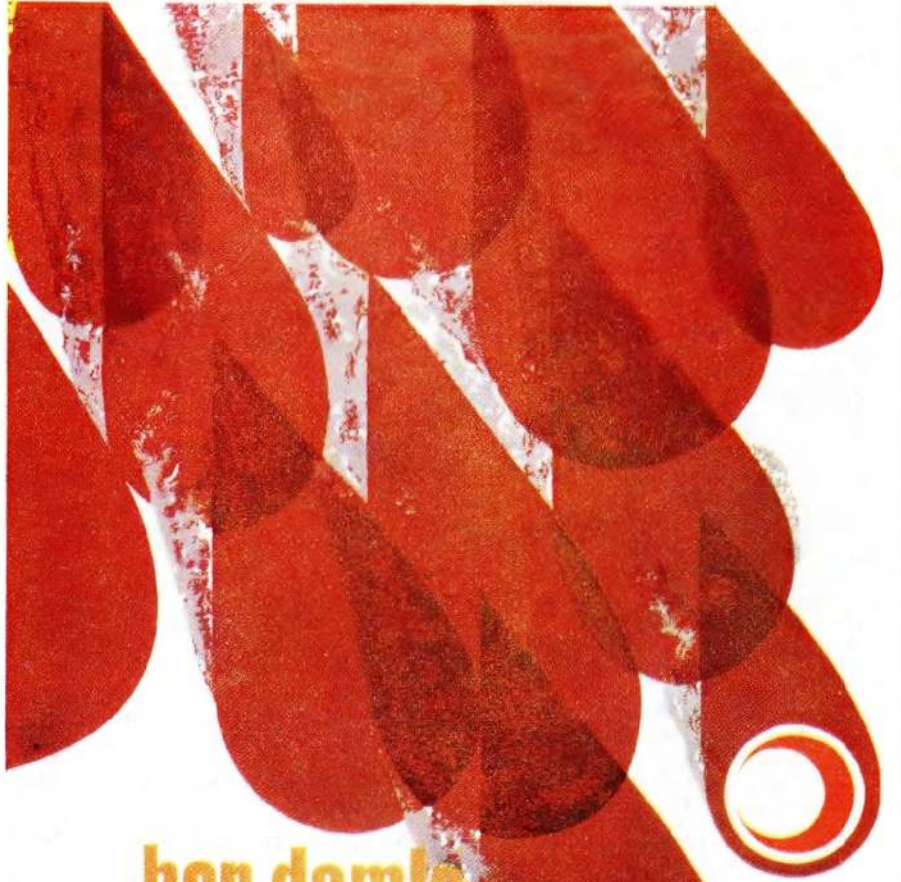

KIZILAY DERGİSİ

her damla
kan
kurtarılan
bir candır

türkiye
kırmızı
kan
merkezleri

KIZILAY MAGAZINE

THE TURKISH RED CRESCENT SOCIETY'S MONTHLY ISSUE

ARTICLES AND PICTURES PUBLISHED IN THIS ISSUE

MARCH - 1965

Page

C O N T E N T S

-
3	Cable of Dr. Fikret Pamir President of Red Crescent, to International Red Cross Committee requesting customs free admittance of relief materials to Cyprus.
4 - 5	Measels and Measels vaccine.
6	Turkish Red Crescent Mobile Hospital left for Saudi Arabia, for the treatment of pilgrims, during pilgrimage.
7	Muftu of Ankara addressing to pilgrim candidates.
8	News from Crescent: Readiness against an epidemic, Activities at Main warehouse. Activities of the Red Crescent Blood Centers.
9	Red Crescent participation during measels epidemic.
10	Mrs. Hosravani wife of the Iranian ambassador in Ankara, is working as volunteer nurse at pediatrireics clinic. Blood group typing of 405 404 persons were performed by Red Crescent teams during 1964.
11	5 000 ML Gammaglobulin donated by the Soviet Red Cross.
21	Aegean area threatennd by a new earthquake.
13	Turkish Red Crescent representative departed for Cyprus.
14	What I have seen in twenty days in Cyprus, by H. Vardar .
15 - 16	League of Red Cross Societies Launched an appeal for relief, for meaesls epidemic and Sister Societies provided 100 000 doses of Gammaglobulin.
17 - 18	Red Crescent Medical team in the epidemic area under severe winter conditions.
19 - 20	Red Crescent and Red Cross arm in arm in the measels epidemic area.
21 - 22	New «Blue Angles» blood volunteers.
23 - 24	Conventions for the protection of civilian population.
25	A short story.
26 - 27	Sick care at home.
28	Continued from other pages.

KIZILAY DERGİSİ

SAHİBİ : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan Dr. FİKRET PAMİR

NEŞRİYAT KOMİTESİ : Adnan ÖZTRAK, Babür ARDAHAN, Nihat AŞAR, S. Orhan ÇAĞDAŞ, Selma TÜKEL

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : Nihat AŞAR

TEKNİK SEKRETER : Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Dizildiği ve basıldığı yer : AJANS - TÜRK MATBAASI / ANKARA

Dergimizi yıllık abone bedeli 60 liradır. İlanlar özel tarifeye tâbidir. İsteyenlere tarife gönderilir.

KIZILAY YARDIMLARININ KIBRISA GÜMRÜKSÜZ OLARAK İTHALİNİN TEMİNİNİ İSTEDİK

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ GENEL BAŞKANI Dr. FİKRET PAMİR 19 MARTTA CENEVRE'DEKİ ULUSLARARASI KIZILHAÇ KOMİTESİ'NE BİR TELGRAF GÖNDEREREK, KIZILAY YARDIMLARININ MUTLAK SURETTE GÜMRÜKSÜZ OLARAK KIBRIS'A İTHALİNİN TEMİN EDİLMESİNİ TALEP ETMİŞTİR.

Telgrafın metni şudur :

«Kıbrıs'ta Rumların 1963 senesi aralık ayındanberi kadın, çocuk ve ihtiyarlar dahil olmak üzere, Türk Cemaatine karşı giriştikleri genocide hareketi, mallarının tahrip edilerek yirmibeşbini aşkın Türk göçmeninin aç, susuz ve çıplak bir halde sefaletle terkedildikleri malûmunuzdur.

Şiddetle sindirilmeyen Türk Cemaati iktisadi abluka ile açlığa ve susuzluğa mahkûm edilmektedir.

Yedi gündendenberi ağır silâhların ateşi altına alınan 485 Türk'ün bulunduğu Bağlıköy ablukasında büyük ölçüde açlık ve susuzluk tehlikesi belirmiştir. Hayvanlar açlıktan ölmektedir. Bu bölge, sıhhi imkânsızlıklar yüzünden salgın hastalıkların tehdidi altındadır. Hastaneye götürülmekte olan bir Türk, Rumların ambulansa çıkış müsaadesi vermemesinden dolayı fazla kan kaybindan ambulanda ölmüştür.

İki aralık tarihinde gönderilen Kızılay Yardım malzemesi, muhtaç yirmibeşbin göçmene kısıntı ile dağıtılmasına rağmen tamamen bitmiştir. Yeni talep karşısında gönderilecek yardım eşyası cins ve miktarlarını gösterir liste Rum makamlarına 14 Ocakta gönderilmiş ve müteaddit tekitlere rağmen bir ay sonra bu yardım eşyalarının hemen hemen tamamının gümrüğe tabi tutulduğu ve bir kısmının reddedildiği cevaben bildirilmiştir.

Yiyecek sıkıntısı had safhaya erişmiş bulunmaktadır. Kızılay ve Kızılhaç yardımlarının bu şekilde adaya ithalini yasaklayan durumun Kızılhaç prensiplerine ve sivililerin korunması hakkındaki konvansiyonun 23. maddesine ve insanlık kâidelerine aykırı bulunması cihetiyle önlenmesini ve Kızılay yardımlarının mutlak surette gümrüksüz olarak tefrik yapılmadan Ada'ya kabulünün teminini rica ederim.»

Doğu illerindeki kızamık salgınına ait dehşet verici haberler son günlerde gazetelerimizi işgal etmektedir. Yeni hükümeti de ilk karşılayan önemli olay olmuştur. Fakat bu yeni bir şey değildir. Zira her beş - on yılda bir kızamık salgınları, toplumda bağışksız ve salgın sonrası çocukları çoğaldıkça, tekrarlar. Bundan 5 - 6 yıl önce de «Karsta veba salgını çıktı, çocuklar ölüyor» diye Büyük Millet Meclisine aksetti. Salgının kızamık olduğu anlaşıldı.

KIZAMIK VE ZEKÂ GERİLİKLERİ İLE ÖLÜMLER

Kızamık, evi sıcak, çocukları ayrı yatan, iyi beslenmiş şehirli çocuklar için önemsiz hastalık sayılır. Oysa ki hiç de öyle değildir:

a) Her 250 kızamıklı çocuktan birisinde aptallık kalır.

b) İngilizlerin araştırmalarına göre % 50 hastada beyin elektriği grafiği bozukluğu olur.

c) Her 850 hastadan birisinde beyin iltihabı olur. Ve yalnız bu sebepten memlekette binlerce aptal ve zekâ geriliği olan çocuk toplanır. (İlk okullardaki başarısız çocuklar neden bu kadar çok?). Fakat bunlar farkına varılmayan, bilinmeyen zararlarıdır. Memleketimizde göze görünmeyen hesapları kimse umursamaz!

Kızamığın göze görünen zararı zatürrie (pnömoni) den çocukların ölmesidir. Bu da iki türdür.

a) Enders' in tarif ettiği dev hücreli kızamık virüsü pnömonisi'dir.

b) Âdi bakterilerin karmaşımı ile olan bronkopnömonidir. Bir yatakta bir kaç yatan, az beslenen, bakımsız, cılız çocukları bunlar kırar.

MUKAYESE

Şehir ve kasabalarımız defin ruhsatıyelerine göre (8.700.000 nüfus) 1961'deki 95.705 ölümden (bak. S. Payzın, Tekeşin: Türkiye'nin Nüfus, Sağlık ve Sağlık Personeli Problemleri, 1964, Sağ. Bak. Yay). 20.449 u kalb hastalıkları, 17.291 i pnömoniler, 11.889 unu ishaller, 10.162 sini de yeni doğanların hastalıkları teşkil etmiştir (S: 36). Bu ölümlerin 43.000 i şehirde bile 0 - 5 yaş arası çocuklardır; bunun da yarısını kızamık ve boğmaca ihtilâti olan pnömoniler kapsar. Pnömoni uygar uluslarda ihtiyar hastalığıdır (tablo 1); bizde çocuklara ait olup, hep önlenabilir hastalıklardandır.

İsveç ve Çek rakamları memleketin tümüne ait köyler dahil, Türkiye'ninkine köyler dahil değildir. İsveç ve Çeklere ait rakamlar 1959 yılına aittir.

Köylerdeki pnömoni ölümü, en azdan kentlerdeki 17.291 in (nüfus 18.600.000) dört katı olacağından, yılda 60.000 çocuk pnömoni kurbanı oluyor demektir. Her çocuğa, ölene kadar, 500 TL. yatırımı yapılırsa (en az), otuz milyon TL. heba olacaktır. Ölenlerin insan olarak değeri buna dahil değildir. Hemen ekliyelim ki bunların belki de yarısından kızamık sorumludur.

ÖNLENEBİLİR Mİ ?

Kızamığın tahribatını önlemenin şimdi - yolları

KIZAMIĞIN ZARARLARI VE KIZAMIK AŞISI

PROF. DR. SABAHATTİN PAYZIN

ANKARA TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ VE DÜNYA SAĞLIK TEŞKİLATI VİRUS HASTALIKLARI EKSPERİ

vardır; çocuklar haftâ bir yatakta beşi birden yatsa, az beslense, bakımsız olsa bile:

1. Aşı ile çocukları önceden bağışklamak,
2. Gamma globulin ile salgın sırasında önleme,
3. Etkisi bir hafta süren uzun etkili penisilin ile müdahale.

1. KIZAMIK AŞISI: Kızamık aşısı virusunu, çocuk felci virusunu doku kültürlerinde, hocam Valter ile birlikte, üreterek 1954 Nobel Ödülünü alan Enders, hastadan ayırdığı Edmonston virusunu doku kültürlerinde hafifleterek (attenuation) elde etmiştir. Enders'in Edmonston B virus aşısı % 50 oranında dökme ve % 25 oranında 38°C ateş yaptığından gamma globulin bir kola, aşı diğer kola yapılmak suretiyle tek dozla kullanılır. Endersin asistanı Yugoslavyalı Milovanoviç bu virusu daha da

TABLO : 1.

TÜRKİYE (şehirleri) İLE İSVEÇ VE ÇEKOSLOVAKYA'DA PNÖMONİ ÖLÜMLERİ

(Özel yaş gruplarında pnömoniden ölenlerin sayıları)

Yaş grupları	Türkiye	Çekoslovakya	İsveç
0 - 4	14.162	1.148	100
5 - 14	547	59	26
15 - 24	148	31	13
25 - 34	164	35	28
35 - 44	125	67	27
45 - 54	239	94	67
55 - 64	319	836	204
65 - 74	310	1.725	677
75 -	356	3.386	2.237

İsveç ve Çek rakamları memleketin tümüne ait ve köyler dahil, Türkiye'ninkine köyler dahil değildir. İsveç ve Çeklere ait rakamlar 1959 yılına aittir.

hafifleterek Milovanoviç aşısını buldu. Sovyetler Birliğinde Smorodinsev ve çok daha hafif Fedova aşısı elde edilmiştir. A. B. D. de daha hafifletilmiş Şvarz (Schwartz) aşısı yapılmıştır. İngilizler, Japonlar da aşılar yapmışlardır. Dünya Sağlık Teşkilatı nezaretinde bu aşılar A.B.D., Sovyetler Birliği, İngiltere, Nijerya - Güney Afrika, Hindistanda kullanılmıştır. DST tarafından 1964 Ekim ayında Moskovada yapılan seminerde — yazar da katılmıştır — sonuçlar incelenmiş ve hükümetlere aşağıdaki tavsiyelerde bulunulmasına karar verilmiştir:

1. Gelişmiş memleketlerde kızamık ölümü olmaksızın beraber, zekâ geriliklerini azaltmak amacı ile aşı yapılmalıdır. Aşı % 50 dökmeler ve ateş yapması sebebi ile gamma globulin ile yapılmalıdır. Gamma globulin diğer kola 40 - 80 birim yapılmalıdır.

2. Gelişmekte olan memleketler gamma globulin bulamazlar, çok pahalıdır. Fakat kızamık oralarında çok ölüm getirdiğinden, az gelişmiş memleketlerde Fedova, Milovanoviç veya Şvarz'ın çok hafifletilmiş aşıları ile gamma globulinsiz aşı yapılmalıdır.

3. Aşı ile hafif hastalanmalar % 25 i bulacağından aşı derhal ve kitle halinde yapıp, hastaneler bloke edilmemeli, plânlı olarak adım adım yapılmalıdır.

4. Aşı en az beş yıl bağışıklık sağladığından beş yılda bir tekrarlanabilir.

5. Aşı kızamıkla ölüme çabuk giden veremli, kalb veya böbrek hastalıklı çocuklara yapılmalıdır. Aşı bunlarda zararsızdır.

6. Dölette sakatlık ihtimaline karşı gebe kadınlara yapılmamalıdır.

ASI TÜRKİYEDE İMÂL EDİLEBİLİR Mİ ?

Aşı virusunu Moskova'dan getirttim ve enstitümüzün dondurucu - buzuğu (deep freezer) nda duruyor. Polio aşısını memlekette imal için maymun gereklidir ve Hindistandan her hafta uçakla maymun getirtmek için hava köprüsü gerekli idi. Bu bakımdan güçtür. Kızamık aşısı ise yumurta döletinden elde edilen hücre kültürü ile yapılır. Bu da bizde kabildir. Yalnız iyi yetişmiş ekip ve iyi yumurta şarttır. Maymun sadece kontroller için o da az lazımdır. Şu halde yapılabilir.

a) Tavukçuluk Enstitüsü şimdiden bu işle görevlendirilir ve özel bir yerde, döllenmiş (çok horoz) yumurta yetiştirmeli ve bunlar lâkoz virusu kapsamalıdır (yumurtalar Sov. B. veya A. B. D. den damızlık alınarak çoğaltılmalıdır).

b) Bir ekip kurularak hemen memlekette eğitime başlanmalı ve A. B. D., Sov. Birliği veya Yugoslavya'da (bu devletler burs da verebilir) bu ekibe altı ay imalat metodları stajları yaptırılmalıdır. Ekip yetkili olarak orada kullanılan malzeme ve âletlerden Türkiyede bulunmayanları alıp getirebilmelidir. Yugoslavlar Milovanoviç bütün imkânları sağladılar ve aşığı yapabildi.

c) Aşı ekibine iyi maaş verilmeli ve çok kalite

teli olmalıdır. Zira canlı virusla çalışacaktır. Fena ekip kazalara yol açar. Ekibin kuruluşu şöyle olmalıdır. Üç bakteriyolog, bir kimyager, sağlık koleji veya lise mezunu dört, orta okul mezunu beş lâborant ve kaliteli beş altı ilkokul mezunu işçi. Uzmanlar ve lise mezunu lâborantlar birlikte staja yollanmalıdır.

Mısır'da 1947 kolerası çıktığı zaman, kolera aşısı istihsalı ilâve lâboratuvar ve gece mesaisi ile arttırılmak istenmişti. Fazla mesai ücretine Maliye yanaşmadı: ithal edilsin denildi. Gelen fiyatlar üzerine 2,5 milyonluk döviz gerekince kısırganılan birkaç bin lira verilmiş, halk da aşılabilmişti.

KAÇ LİRA GEREK ?

Kızamık aşısı için gamma globulin ile birlikte 8 - 10 milyon gerekir. Gamma globulin aynı zamanda sarılık için de kullanılır, onu önlemeğe yarar.

Gamma globulin kan bankalarındaki on günlük eski kanların plâzmalarından veya doğumda çıkan son: plâsanta'lardan elde edilir. Polonya doğumevlerinde plâsantaları biriktirerek bunlardan gamma globulin elde etme projesini uygulamış ve buna UNICEF de yardım etmiştir. Bu yazar daha 1948 de plâsanta ekstraktı hazırlamış, A.B.D. de kontrol ettirmiş ve Sağlık Bakanlığına sunmuştur. Bu ilk seri hastanelerde kullanılmış, baba da yazılı takdîrname verilmişti. Fakat Refik Saydam Enstitüsünde maaşlar az olduğundan elemanlar kalmamış, yeni lâboratuvar açma imkânı bulunamamıştı. Buna karşı gamma globulin ithali için binlerce dolar ödendi, pek az kişi faydalandı ve 18 yıldır binlerce çocuk ölmekte devam etti. Vebali bu lâboratuvarı kurdurmayanlarındır.

Simdi de plâsanta ekstrakt ve kızamık aşısı yapacak ekibe verilmesi öngörülen yıllık maaşlar çok görülebilir. Amma o zaman da gene gamma globulin yapılamaz, aşı da yapılamaz.

Zihniyet değişip şu hesaplara alışmalıyız: Bu tüketim değil, yatırım ve üretim işidir.

Bu lâboratuvar kurulursa:

1. Aşı ve gamma globulin yerli yapılır, belki yılda 1 - 1,5 milyon harcanır, fakat aşı için her yıl halkın baskısı sonucu (polioda olduğu gibi) ile ödenecek 1 - 2 milyonluk döviz tasarruf edilir.

2. Pnömoniden ölen çocuklar kurtarılır, çocuklar ile birlikte onlara yapılmış olan 25 - 30 milyonluk yatırım kurtarılır.

3. Binlerce geri zekâlı çocuk birikmesi önlenir.

4. Sadece şimdi yapılan öldürülmüş aşı (Pfeizer bir miktar verdi deniyor) ile olduğu gibi varlıklı kimseler değil halk da aşılansın sosyal adalet sağlanabilir.

5. Yumurta yetiştirme, aşı imâlî, ampul, şişe imâlî... gibi çeşitli alanlarda memleket gençlerine iş alanı açılır ve işi yapanlara güven gelir.

Memleket bilim ve ekonomisine yararlı bir işin üstünde titizlikle durmalıdır.

Bu yazı 9 mart 1965 tarihli Cumhuriyet Gazetesinden iktibâs edilmiştir.

Kızılay Hac Sağlık Ekibi başkan, doktor, hemşire, teknisyen ve personeli, Kızılay Genel Merkezi'nin önünde hareketlerinden evvel hep bir arada görülüyor. Aşağıda da Kızılay Hac Sağlık Ekibi ve Hastanesi, trafik memurlarının açtıkları yolda ilerliyorlar.

HİCAZA GİDECEK KIZILAY SAĞLIK EKİBİ ve HASTANESİ 20 MART CUMARTESİ GÜNÜ ANKARADAN HAREKET ETTİ

Kızılay Genel Merkezi tarafından Hicaza gönderilecek Sağlık Ekibi ve 50 Yataklı Seyyar Hastane, 20 mart 1965 cumartesi günü saat 10 da hareket etmiştir.

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Nedim Akçerin başkanlığında giden Sağlık Ekibi ve Seyyar Hastane, Ankara'da Genel Merkez binası önünden hareketle Hacıbayram Camii civarında Hacca gitmek üzere toplanan otobüs kervanlarına katılmıştır. Bu suretle büyük bir kervanla yola çıkan Kızılay Sağlık Ekibi ve Hastanesi, gidiş ve dönüşte Hacca giden bütün konvoylarda bulunanların sağlık durumlarını yakından takip edecek ve emniyete almış olacaktır.

Kızılay Hac Sağlık Ekibi ve

Seyyar Hastane Başkanı Nedim Akçer, ekibin hareketinden evvel şu demeci vermiştir :

«Kızılay Derneği, yurdumuzdan Hacca gidecek olan vatandaşların yol boyunda olduğu gibi Hac esnasında da sağlıklarını korumak üzere bir Sağlık Ekibi ve Seyyar Hastane göndermeye karar vermiştir.

50 yataklı hastane ve sağlık ekibimizin kadrosu 5 doktor, 5 hemşire ve yeteri kadar personelden müteşekkildir. Sağlık ekibimiz, bütün yol boyunca otobüslerle giden hacı namzetlerinin sağlık durumlarıyla meşgul olacağı gibi hac sırasında da kendileriyle yakın teması muhafaza edecek ve hastalıklarıyla meşgul olarak sağlıklarını emniyete alacaktır.»

ANKARA MÜFTÜSÜ RAGİP İMAMOĞLUNUN HACI NAMZETLERİNE YAPTIĞI KONUŞMA

KIZILAY GENEL MERKEZİ TARAFINDAN, 20 MART 1965 GÜNÜ HİCAZA GÖNDERİLEN KIZILAY SAĞLIK EKİBİ VE 50 YATAKLI SEYYAR HASTANENİN HAREKETİ SIRASINDA ANKARA MÜFTÜSÜ AYDIN DİN ADAMI RAGİP İMAMOĞLU BİR KONUŞMA YAPMIŞ VE HACILARIN SAĞ-SALİM GİDİP GELMELERİ İÇİN DUA OKUMUŞTUR. HAC FARİZESİNİN BÜYÜK MÂNASINI ÇOK VECİZ BİR ŞEKİLDE İZAH EDEN RAGİP İMAMOĞLUNUN KONUŞMASINI AYNE SÜTUNLARIMIZA ALIYORUZ. RAGİP İMAMOĞLU, YUKARIDAKİ FOTOĞRAFTA ELİNDE MEGAFONLA KONUŞMASINI YAPARKEN GÖRÜLÜYOR. SOL BAŞTAKİ ZAT, DİNAYET İŞLERİ BAŞKANI TEVFİK GERÇEKER, SAĞDAKİ DE SAĞLIK EKİBİ BAŞKANI KIZILAY GENEL MERKEZ KURULU ÜYESİ NEDİM AKÇER'DİR.

Muhterem Başkanım, sayın Kızılay idarecileri ve sevgili vatandaşlarım.

Hac, islâmi ibadetlerden birisidir. Mali durumu müsait olanlara ömründe bir defa farzdır. Hac basit bir günâh dökme ameliyesi de değildir. Namaz ve oruç gibi bir ibadettir.

Haccın içtimai bakımından büyük fayda ve gayeleri vardır. Bizi seyahate alıştıırır ve teşvik eder. Ayrıca, memleketimizi ziyarete gelen turistlere de ilgi ve misafirperverlik gösterilmesi lüzumunu telkin eder. Esasen şarkı, garbı bütün dünyayı gezip öğrenmek, toplum faaliyetlerimiz bakımından örnek almak dinen de vazifemizdir.

Aziz Türk milleti geçmişte ve bugün İslâm dinine ve insanlığa büyük hizmetlerde bulunmuştur. Bu törenin taşıdığı mâna onun bir tezâhürüdür. Dünyanın muhtelif yerlerinden gelen ve memleketlerinin bilgi ve görgülerini taşıyan müslümanlarla ciddi bir şuur içinde tanışacağız. Özellikle milli vekar ve menfaatlerimize hassasiyetle eğileceğiz. Bu değerlerimizin müdafii o'laacağız.

Milletin karagün dostu olan Kızılay Derneğimizin hacı namzetlerine sağlık bakımından hizmet etmek üzere teşkil ettiği sağlık ekibi övünç ve sevinç vesilemiş olmuştur. Bu derneğe, tâyin edilen ölçünün üstünde yardım yapılacağına şüphe edilmez.

Bu dinî vazifeleri ifa ettikten sonra oradan alacağımız feyizle büyük bir çalışma duygusu ve sorumluluğu içinde memleket hizmetine döneceğiz.

Muhterem sağlık ekibimiz ve hacı namzetleri vatandaşlarımıza iyi yolculuk dilekleriyle saygılarımı sunarım.

Kızılay hac yolcularına başarılı ve sağlıklı yolculuklar diler

*Hacı namzetleri için
yayınlanan hayırlı
yolculuk mesajı ve
program*

Sayın hacı namzedi arkadaşlarımız,

Sosyal dayanışmanın, insanî yardımlaşmanın sembolü olan Kızılay, sayın Hac yolcularının her zaman yanında ve yardımındadır.

Gönüllü bir yardım ve dayanışma Kurumu olan Kızılay, müstakbel hacıların hizmetindedir.

Hiçbir öncelik ve ayırım düşünmeden güç durumda olan bütün insanların derhal yardımına koşan Kızılay, yâdellerinde sayın Hac yolcularının yardım isteklerine ilk cevap verecek ses olacaktır.

Sayın Hac yolcuları, sağlığınızla ve her türlü müşküllerinizle ilgili sorular ve güçlükler için millî bünyemizin en hakikî sosyal yardım Kurumlarımızdan biri olan Kızılay başucunuzda, sizinle beraberdir.

Şefkatin hilâlleşmiş adı Kızılay, Hac yolcularının bütün yolculukları süresince onları adım adım izliyecek, yanlarında ve hizmetlerinde olacaktır.

Bir asırlık şerefli geçmişle insanlık hizmetinde bulunan Kızılay, Hac yolunda da sizinle beraberdir. Sizin her türlü

Kızılay Hac Sağlık Ekibi Başkanı Nedim Akçer, Yönetim Kurulu üyesi Nermin Arpacıoğlu ve Merkez Kurulu üyesi Dr. Mediha Eldem ile vedalaşırken.

yardıma koşmağa hazırdır.

Kızılay Sağlık Kervanı hizmetinizde ve emrinizde olarak 20.3.1965 Cumartesi günü saat 10 da, Ankara'dan hareket edecektir.

Kızılay Sağlık Kervanı ve Kızılay Seyyar Hastanesi sağlığınızla ilgili her müşkülünüze cevap vermek üzere bütün teşkilatıyla emrinizde olacaktır.

HACI NAMZETLERİNE BAZI FAYDALI SAĞLIK ÖĞÜTLERİ:

- Bütün hastalıkların temel olmamaktan ileri geldiğini unutmamalı. Bunun için temizliğe son derece riayet edilmeli.
- İçilecek su ile yenecek yemeklerin tazelik ve temizliğine dikkat etmeli.
- Mide bozukluklarında ilaç almakla beraber perhiz yapmalı, bol bol temiz su, şekersiz koyu çay içmeli.

(Devamı 33. sayıfede)

Kızılay Hac Sağlık Ekibi vasıtalarından bir kısmı

GELECEK BİR SALGIN HASTALIĞA KARŞI BUGÜNDEN TEDBİR

19 Martta Kızılay Genel Merkez'inde Dernek aracılığı ile Türkiye'ye yardım eden kurumlarla, bu yardımlardan faydalanan Bakanlıklar temsilcilerinin katıldığı bir koordinasyon toplantısı yapılmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği Genel Müdür Yardımcısı Nihat Aşar tarafından açılan ve yönetilen toplantıda Amerikan İşbirliği Teşkilatı Program Müdürü Mr. Homer, Amerika CARE Teşkilatı Müdürü M. Creigger, Amerikan Katolik Yardım Servisleri Müdürü Mrs. Schmidt, Dünya Kiliseler Konseyi Müdürü M. Bazalgatte, Millî Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Temsilcileri hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda özellikle yurdumuzun çeşitli illerinde başgösteren ve yüzlerce çocuğun ölümüne sebep olan kızamık salgını üzerinde önemle durularak bu konuda bugüne kadar alınan tedbirler ve yapılan yardımlar tek tek ele alınmış, bundan böyle gelecek herhangi bir salgın hastalık başlangıcında ölümün önüne geçmek ve hastalığın yayılmasına engel olmak için bugünden sür'atle alınması gereken tedbirler oy birliği ile karara bağlanmıştır.

KIZILAY ETİMESGUT MERKEZ DEPOSUNUN MART ÇALIŞMASI

1965 Yılı mart ayı içinde Kızılay Etimesgut Merkez Deposundan yok-sullara ve âfete uğrayanlara dağıtılmak üzere, 11.990 parça giyim eşyası, 82.446 ton gıda maddesi, 14.540 parça ilaç ve kırtasiye, 854 adet çadır ve te-ferruatı sevk edilmiştir.

Aynı ay içinde Deponun çeşitli a-tölyelerinde 2398 parça giyim eşyası, 573 parça yatak takımı dikilmiş 206 a-det çadır onarımı yapılmış, 179 çuval imal edilmiştir. Ayrıca marangoz atöl-yelerinde sevk edilen eşyaların ambalajları yapılmıştır.

Kızılay Erzurum Kan Merkezi Müdürü Dr. Mete Babacan, İl Sağlık Müdürü Dr. İsmail Hakkı Derviş'e ilk parti gamma globülini teslim ederken. Soldan sağa doğru Erzurum Tabip Odası Başkanı Dr. Enver Atabay, Vali Ali Akseven, Kızılay Şube Başkanı Fuat Seval ve Şube Kurulu üyesi Enver Bektaş görü-lüyor.

Kızılay Kan Merkezlerinin Kan Bağışı Çalışmaları

1965 yılının ocak ve şubat aylarında altı Kızılay Kan Merkezince 9218 şişe kan toplanmıştır.

Toplanan bağış kanlarının 3102 şişesi Kızılay Ankara Kan Merkezince, 3657 şişesi Kızılay İstanbul Kan Merkezince, 204 şişesi Kızılay Bursa Kan Merkezince, 1155 şişesi Kızılay İzmir Kan Merkezince, 566 şişesi Kızılay Samsun Kan Merkezince, 408 şişesi de Erzurum Kan Merkezince sağlanmıştır.

Geçen yıldan devredilen ve bu yıl sağlanan kanların 8281 şişesi hastahanelere dağıtılmış, 4895 şişesi Plazma imalı için stok edilmiş, 4955 şişesi ise laboratuvar deneyleri için ayrılmıştır.

Kızılay Kan Merkezlerine mart ayında da askerî birliklerin kan bağışı devam etmiştir.

Kızılay Ankara Kan Merkezi Gezici Ekip ve Mavi Melekleri; ziyaret ettikleri Emirdağ Jandarma Assubay Okulu subay, assubay ve erlerinden 232 şişe, Mamaktaki 28. Tümen'e bağlı birliklerden 110 şişe Kırıkkaledeki Askerî Birliklerden 100 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir. Kızılay Ankara Kan Merkezi Gezici Ekip ve Mavi Melekleri, Eskişehir Hava Üssü Personeli ile, Devlet Demiryolları Fabrikaları Personelinden 217 şişe, askerî birliklerden de 250 şişe kan bağışı kabulünde bulunmuşlardır.

Öte yandan, Uluslararası Tıp Fakülteleri Dernekleri Kan Bağışı Kampanyası dolayısıyla Ankara Tıp Fakültesinde 21 Mart tarihinde başlamış olan kan bağışı kampanyası 27 martta sona ermiştir. Tıp Fakültesi öğrencileri bu süre içinde Kızılay Ankara Kan Merkezine 180 şişe kan bağışında bulunmuşlardır.

Diğer taraftan Kızılay İzmir Kan Merkezi Gezici Ekip ve Mavi Melekleri de, Gazienir Ulaştırma Okulunu ziyaret ederek subay, assubay ve erlerden 394 şişe, Abdullahiye Sıhhiye Er Eğitim Merkezinden 226 şişe kan bağışı kabulünde bulunmuşlardır.

Kızılay Erzurum Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Meleklerine de 3. Jandarma Er Eğitim Alayı subay, assubay ve erleri 614 şişe kan bağışında bulunmuşlardır.

Kızılay İstanbul Kan Merkezi Gezici Ekip ve Mavi Melekleri Ayazağa 125. Jandarma Alayı, Subay, assubay ve erlerinden 735 şişe, Sultanahmet Cezaiyi görevli ve tutuklularından 46 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir.

Ayrıca İstanbul Erkek Lisesi öğrencilerinden 35 kişilik bir grup Kızılay İstanbul Kan Merkezini ziyaret ederek kan bağışında bulunmuşlardır.

KIZILAY KIZAMIK SALGINI GÖRÜLEN BÖLGELERE İLÂÇ GÖNDERDİ

Erzurum'un Tekman İlçesi ile köylerindeki kızamık salgınına ilk yardım olarak, Kızılay Genel Merkezi 24 şubatta Erzurum Kan Merkezi emrine hastalığın hafif seyretmesine yardım etmek ve ölümü önlemek üzere ilk parti 200 cm³ lük Gamma Globulin göndermiştir.

Gönderilen bu hayat kurtarıcı ve hastalığı önleyici ilaç Kızılay Erzurum Kan Merkezi doktorları ve Erzurum İl Sağlık Ekiplerince hastalara ve hastalanırlarla yakın ilgisi bulunanlara bizzat uygulanacaktır.

Ayrıca, Kızılay Erzurum Kan Merkezi Sağlık Ekibi gerektiğinde ve istek karşılığında İl Sağlık Ekipleriyle ortaklaşa çalışmak üzere hazır hale getirilmiştir.

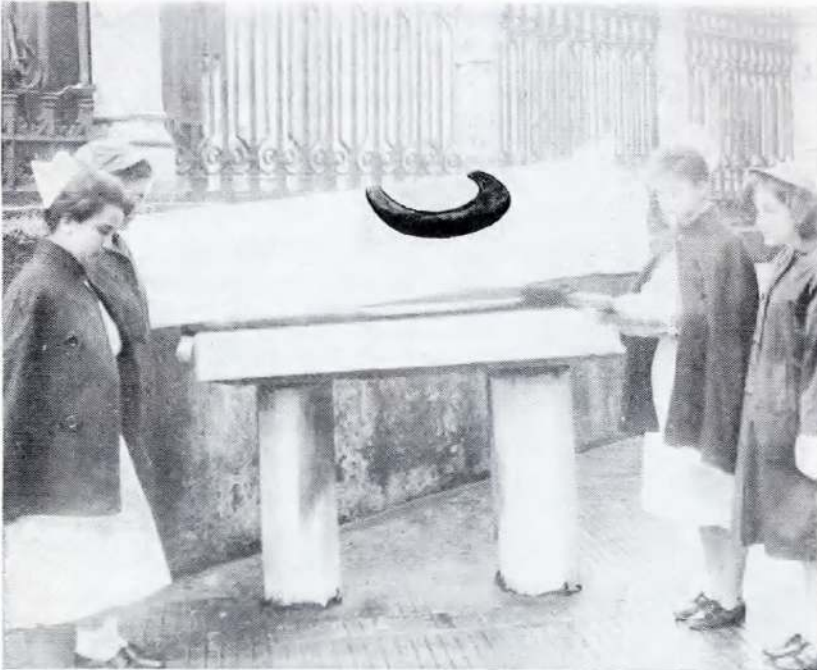
Kızılay Genel Merkezi tarafından, Kızılay Ankara Kan Merkezinde Şubat ayında yeniden bir Mavi Melek Kursu açılmıştır.

Kursa, Ankaralı ev kadınları ve yüksek öğrenim yapmakta olan genç kız-

lardan kalabalık bir grup katılmıştır. Fotoğrafta, Mavi Melek Kursu'na katılan, daha önce Gönüllü Hemşire Yardımcısı ve İlk Yardım Kursu'nu bitiren genç kız ve ev kadınları Ankara Kan Merkezi önünde (üstte) ve Yönetim Kurulu üyesi Nermin Arpacıoğlu'nun verdiği bir derste görülüyor (yanda).

YENİ YILIN İLK YARDIMI

Kızılay Hemşire - Ebe Okulunda yetişen ilk hemşirelerden Hayriye Ece, Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Hayriye Ece, hemşireliği büyük bir ideal olarak benimsemiş ve ömrünün sonuna kadar yurdumuzda hemşirelik mesleğinin gelişip yayılması için örnek ve öncü davranışlarıyla Türk kadınına daima yol gösterici olmuştur. Fotoğrafta, Hayriye Ece'nin cenazesi başucunda Kızılay Hemşire - Ebe Okulu öğrencileri saygı duruşunda görülüyor.

Kızılay Genel Merkezi, tabii afetler dolayısıyla yeni yılın ilk ayı içinde Kızılay Şubelerine, Okullara ve felâketzedelere 46.342 ton gıda maddesi, 10.810 parça giyim eşyası, 250 battaniye, 16.767 parça kırtasiye ve ilaç, 75 çadır ve 12 malûl arabası göndermiştir.

Diğer taraftan Kızılay İstanbul Müdürlüğü, Ocak ayında Genel Merkezin emriyle yaptırdığı 32 malûl arabasını noksan organlı yoksul vatandaşlara vermiş, 14 öğrenciyi de pre-vantoryumunda tedavi ettirmiştir.

Bu suretle Kızılay Genel Merkezi yalnız bir ayda 75 malûl ve yoksul vatandaşa 45.289 lira sarfiyle suni organ ve malûl arabası sağlamış, yardıma muhtaç vatandaşlar için 82.089 lira harcamıştır.

İZMİR ve BALIKESİRDE SEL FELÂKETİ GEÇİRENLERE YARDIMLAR

Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi, sellerden zarar gören İzmir ve Balıkesir'e ilk ve âcil yardım olarak battaniye ve çadır göndermiştir.

Mevsim dolayısıyla, yağış ve sellerin devam edebileceğini gözönüne alan Kızılay Genel Merkezi, beş kamyonla İzmir ve Balıkesir'e 1000'er battaniye ve 500'er çadır göndermiştir.

Bayan Hosrevâni

BİR SEFİRE GÖNÜLLÜ HEMŞİRELİK YAPIYOR

YAZAN
TURHAN GÖKALTAY

Sefirelerin bütün ömrü hep kabul resimlerinde, kokteyllerde, balolarda, yüksek sosyete davetlerinde mi geçer sanırsınız? Evet, belki çoğunlukla öyle. Ama hepsi değil. İşte Japon Sefiresi, kız öğretim kurumlarımızda çiçekçilik dersi veriyor. Dünyanın en ince çiçek sanatçıları, malûm, Japon'lardır. İşte dün İspanya Sefiresi, bugün İran Sefiresi Ankara Çocuk Bakımı Derneğinin fahri başkanlığını yapmakta, Ankara Üniversitesi ile Derneğin el birliğiyle kurdukları Tıp Fakültesi Çocuk Kliniğinde gönüllü hemşire olarak çalışmakta, nöbete girmekte, Elçilikteki öbür diplomat eşlerinin de bu şefkat ve feragat işine katılmalarına önayak olmaktadır.

Devlet - i Şehinşah - ı İranın Ankara Büyükelçisinin eşi Bayan Ferah Hosrevâni, öbür gönüllü Ankara'lı hanımlarla birlikte, münâvebe ile vaktinin haftada üç saatini Fakülte Çocuk Hastanesinde yatan çocuk-

ları giydirmeye, yedirmeye, bunlara masal okumaya, gönülleri ni avutmaya, ilaçlarını içirmeye, hâsılı kendileriyle meşgul olmaya, bu küçük hastalara kendi ışıklı hayatlarından bir ışın, bir tutam ısı vermeye ayırıyor. Hem de seve seve. Genç, sarışın, hülâya gözlü, ince endamlı, zarif Sefire'yi görmeğe gittiğimizde iş başında hastanenin lâboratuvarında sargı bezleri hazırlarken bulduk. Küçük iş yoktur, büyük gönül var, demiş Doğu'lu şair.

Çocuk Hastanesinde yılda iki defa ikişer ay süreli çocuk bakımı hemşiresi kursu düzenleniyor. Bu kursu bitiren hanımlar Kızılay'dan diplomalı gönüllü hemşire yardımcısı oluyorlar. Ayrıca yakınlarda, gönüllü hemşire eğitimi daha da geliştirilerek, bir tekâmül kursu açılarak, bu kurs mezunları da yalnız bakım hemşiresi değil, ameliyat hemşiresi yani tam hemşire vasfını kazanacaklardır. Öbür Ankara'lı gönüllü hemşire hanımlar gibi Ferah Hosrevâni bu kursa da katılmaya hazırlandığını bize söyledi.

Bayan Hosrevâni, hastanede 1 aylık Hikmet Konan'ı emziriyor.

GEÇEN YIL 405.504 VATANDAŞIN KAN GRUBU TAYİN EDİLDİ

Kızılay Kan Merkezlerine, 1964 yılı içinde vatandaşlarımızla askerî birliklerimiz komutan, subay, astsubay ve erleri 68.271 şişe kan bağışında bulunmuşlardır.

Kızılay Kan Merkezleri, bir evvelki yıldan mevcut stoklardan da faydalanarak, 1964 yılında ameliyat olan, güç doğum yapan, trafik kazası geçiren vatandaşların hayatlarını kurtarmak üzere hastahanelere 68.771 şişe kan bağışı yardımıyla bulunmuşlardır.

Diğer taraftan Kızılay Kan Merkezleri tarafından bir yıl içinde 405.504 vatandaşın kan grupları tayin edilmiş, 2.213 şişe plâzma imâl edilmiş, bu plâzmalardan da 1488 şişesi aynı yıl içinde sarfedilmiştir.

15. DEFA KAN BAĞIŞLIYAN VATANDAŞIMIZ

Vatandaşlarımız, insandan insana kan vermenin hayatî büyük değerini günden güne benimseyerek Kızılay Kan Merkezlerine, başka hayatları kurtarmak düşüncesiyle kan bağışında bulunmaktadırlar.

Bu arada bir veya birçok kan bağışında bulunan vatandaşların yanı sıra birçok vatandaşlarımız 10-15. defa kan bağışında bulunmaktadırlar. İstanbul Kan Merkezine 14 defa kan bağışlayan Kadıköylü Nevzat Tuynun, bu defa İstanbul Kan Merkezini yeniden ziyaret ederek 15. defa kan bağışında bulunmuştur.

SOVYET KIZILHAÇ ve KIZILAY BİRLİĞİ 5000 ÜNİTELİK GAMMA GLOBULİN GÖNDERDİ

Sovyet S. C. Birliği Büyükelçisi Nikita RIJOV 26 martta saat 11 de, Kızılay Genel Merkezinde, Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret PAMİR'i ziyaret ederek kızamık salgınına yardım olmak üzere 5000 ünitelik Gamma Globulin teslim etmiştir.

Aşılarda Türkiye Kızılay Derneği adına teslim alan Genel Başkan Dr. PAMİR, Büyükelçiye bu insani yardımdan ötürü teşekkür ederek, özetle şunları söylemiştir:

«Sizleri Genel Merkezimizde görmekle ve şahıslarınızda Sovyet Kızılhaçını selâmlamakla bahtıyarız. Türk Kızılayının, Sovyet halkına sağlık, saadet dileklerinizi ve yakın ilgilerinden ötürü minnettarlıklarımızı ulaştırmanızı rica ederiz. Bu güzel insani yardım, Sovyet Kızılhaç ve Kızılay Birliğiyle Türk Kızılayının ortaklaşa çalışma ve yardımlaşmalarına öncelik ve önderlik edecektir».

Sovyet Kızılhaç ve Kızılay Birliği adına; Türk Kızılayına hasta çocuklar için Beşbin dozluk Gamma Globulin'i teslim etmekle memnunluk duyduğunu söyleyen Sovyet Büyükelçisi Nikita RIJOV ise; bu yardımın iki

dernek arasında iyi temaların başlaması için ilk adımı olacağını ve Türk-Sovyet halkları arasındaki dostluğu kuvvetlendireceğini belirterek şu açıklamayı yapmıştır:

«Dünyada insan hayatından daha kıymetli hiçbir şey yoktur. Sizlere, insan hayatlarını korumak yolundaki çalışmalarınızda başarılar dilerim. Türk Kızılayına Gamma Globulinlerin yanında diğer her türlü yardımı yapmaya hazırız.

Siz Kızılaycılar! Sovyet Kızılhaç ve Kızılay çalışmalarını yerinde incelemeniz için Sovyet Rusya'ya davet etmekle bahtıyarım. Gamma Globulinlerin hasta veya hastalanmaları mümkün olan çocuklara uygulanması için gerekirse doktorlarımızla da yardımcı olmaya hazırız».

Amerikan Katolik Yardım Servisleri tarafından gönderilen gamma globulinler, Marie DiSalvo Schmidt tarafından, Kızılay İstanbul Temsil Heyeti Başkanı Dr. Nihat Zaloğlu'na teslim edilirken.

Pfeizer İlaç Fabrikası tarafından getirilen gamma globulinler Kızılay İstanbul Müdürü Faruk Öner tarafından Yeşilköy Havaalanında Dernek Genel Merkezi adına teslim alınırken.

EGE YENİ BİR DEPREM TEHLİKESİ GEÇİRDİ

SALİHLİDE BİR GECE İÇİNDE 80 DEPREM KAYDEDİLDİ

3 mart gece yarısı başlayan ve sabaha kadar fasilalarla devam eden depremler İzmir dahil bütün Ege bölgesinde hissedilmiş, korku ve heyecanla evlerinden fırlayan halk sokaklarda sabahlamıştır. Depremler bilhassa Salihli İlçesinde kuvvetli olarak hissedilmiş, şehirde dört ev yıkılmış, yüzlerce evin duvarları çatlamıştır. İlçede bundan önceki depremler yüzünden hâlâ heyecanlı yatışmayan halk, büyük bir korku içinde kendilerini açık yerlere atmışlar ve kurulu vaziyetteki çadırlara sığınmışlardır. 3 mart gecesi fasilalarla devam eden deprem günlerce tekrarlanmış, kimse evlerine girememiştir.

BÖLGEDE DURUM:

SALİHLİ: İlçedeki 30 bin nüfus 3 mart gecesi 23.56 da başlayıp hiç durmadan sabah 10 a kadar devam eden ve sayısı 80 e yaklaşan depremler yüzünden panik halinde sokaklarda, çadırlarda beklemiştir. Depremlerin 37 si bariz bir şekilde hissedilmiş, diğerleri ise hafif olarak kaydedilmiştir. Bundan önceki depremlerden esasen moralleri bozuk olan halk, ilçeyi terketmemekle beraber tedbir olarak evlerine girememişlerdir. Geçen depremler sırasında 4 ev yıkılmış, bir çok ev oturulamıyacak derecede hasar görmüş, durarı çatlamayan bina kalmamıştır. İlçeye bağlı köylerde de durum aynıdır. Çok sayıda köy evinin hasar gördüğü bildirilmiştir.

Öte yandan saat 23.56 da vuku bulan ilk şiddetli deprem sırasında Meram Palas Otelinde kalmakta olan İbrahim Kıvrıkcı isimli bir şahıs kendisini 5 metre yükseklikten sokağa atmış, eli ve ayağı tutularak felc olmuştur. Belediye Reisi, seyyar mikrofona halkı teskin etmeye çalışmış, ilçeyi terketmemelerini bildirmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmı, okullarına girmemiş, memurlardan da vazifelerine gelmeyenler görülmüştür. Kaymakam, Kızılaydan 5 bin çadır ve battaniye talebinde bulunmuştur.

İlçede halk Kızılay Genel Merkezi tarafından gönderilen çadırlara yerleşmiştir. Bir kısım vatandaşlar Marangozlara portatif barakalar imâl ettirmekte, bir kısmı da kilim ve hasırlardan çadır yapmaktadır.

DERLEYEN:

SEYFETTİN ORHAN ÇAĞDAŞ

DEPREM HİSSEDİLEN YERLERİN DURUMU

DEMİRCİ: 3 mart akşamı saat 24 de başlayan ve fasilalarla sabaha kadar devam eden sarsıntılar ilçe halkını heyecana sevkettirir. Halk geceyi sokaklarda geçirmiştir. Can ve mal kaybı olmamıştır.

GERMENCİK: Saat 24 sıralarında 3 mart gecesi vuku bulan iki şiddetli deprem ile halk sokaklara dökmüş ve sabaha kadar evlerine girememiştir. Can ve mal kaybı olmamıştır.

AKHİSAR: 3 mart akşamı 23.58 sıralarında başlayan ve ara ile sabaha kadar 5 defa devam eden sarsıntı yüzünden halk, bahçelere kaçmıştır. Bazı evlerin duvarları çatlamış, can kaybı olmamıştır.

ÖDEMiŞ: 3 mart akşamı saat 24 de başlayarak arka arkaya 8 defa vuku bulan depremler sebebi ile halk paniğe kapılmıştır. Halk geceyi sokaklarda geçirmiş, ilgililer ilk tedbir olarak bütün okulları bir gün için tatil etmişlerdir.

MANİSA: Saat 24 sıralarında şehirde şiddetli depremler vuku bulmuş, halk paniğe kapılarak sokaklara fırlamıştır. Can ve mal kaybı olmamıştır.

KUYUCUK: 3 mart gece yarısı vuku bulan ve kısa fasilalarla devam eden deprem ilçede büyük heyecan uyandırmış, halk sokaklara fırlamıştır. Kaymakam ve Jandarma Kumandanı sabaha kadar dolaşarak halkı teskin etmişlerdir. Bir fabrika bacasının yıkılmasından başka hasar ve can kaybı olmamıştır.

MUGLA: 3 mart gece yarısı halkı heyecanla evlerinden fırlatan ve sabaha kadar devam eden depremler, can ve mal kaybına sebep olmamıştır. Sarsıntı bütün bölgede hissedilmiş ilgi-

li makamlar derhal harekete geçerek muhtemel hadiselerle karşı tedbir almışlardır. Halk geceyi sokaklarda geçirmişlerdir.

AYDIN: 3 mart akşamı saat 24 de 7 saniye devam eden şiddetli bir deprem şehirde panik yaratmıştır. Yatak kıyafetleri ile sokaklara dökmüş halk, sabaha kadar evlerine girememiştir. Sabaha karşı 3 ve 2 sıralarında iki deprem daha olmuştur.

NAZİLLİ: Arka arkaya vuku bulan depremler sebebi ile bütün ilçe halkı 3 martta geceyi sokaklarda geçirmiştir. Bu arada bazı evlerin duvarlarında çatlaqlar görülmüş, dağ köylerinde bazı damların çöktüğü tesbit edilmiştir. Depremler dün saat 11 e kadar devam etmiştir.

TURGUTLU: 3 mart akşamı saat 24 de başlayan ve birer dakika ara ile ki defa kuvvetli olarak hissedilen depremler yüzünden ilçe halkı ile Ahmetli ve Urganlı nahiyeleirindeki halk sokaklara fırlamışlardır. Sabaha kadar 5 hafif deprem daha hissedilmiş can kaybı ve hasar kaydedilmemiştir.

ALAŞEHİR: 3 mart gecesi saat 24 de vuku bulan ve sabaha kadar devam eden depremler yüzünden halk korkulu bir gece geçirmiş, don gömlek sokağa fırlamışlardır. İlçe merkezinde 6 evin duvarları yıkılmış yüzlerce evin de duvarları çatlamıştır. Belediye binası ile 5 Eylül ilkokulu da hasar görmüştür. İstasyon binasının bacaları yıkılmıştır. Göbekli köyünde 6 ev 10 hayvan damı, Alayaka köyünde iki ev ve Kecerler köyünde 3 evin yıkıldığı, ilkokul binası ile jandarma karakolu binasının oturulamıyacak derecede hasar gördükleri tesbit edilmiştir. Can kaybı olmamıştır.

KIZILAY KIBRISA TEMSİLCİ GÖNDERDİ

Bugüne kadar Kızılay Kıbrıs'a 17,5 milyon liralık yardım yaptı. 4 milyon liralık yeni bir yardım için Kıbrıs Rum Hükümetinin vereceği müsaade bekleniyor

Hayreddin Vardar, hareketinden evvel Genel Sekreter Babür Ardahan ve Genel Müdür Muzaffer Akınla görüşürken.

Kızılay Genel Merkezi, Kıbrısta 14 aydanberi faaliyette bulunan, Kızılay Hastanesinin durumunu yerinde incelemek, Kızılayın bugüne kadar Kıbrısa yaptığı 17.5 milyon liralık çeşitli yardımların sonuçlarını görmek ve yardım konusunda yapılması gerekenleri tesbit etmek üzere iki Kızılay temsilcisini 9 mart 1965 tarihinde Kıbrısa göndermiştir.

Kızılayı temsilen Kıbrısta araştırmalarda bulunacak olan Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Başmüfettiş Niyazi Gözenoğlu, beraberlerinde Kıbrıslı mücahitlerden Cemal Salih de anavatanına götürmüşlerdir. Cemal Salih, bir yıldanberi Kızılay tarafından Ankara'da tedavi ettirilmekte idi.

Uçağa binmeden önce, kısa bir konuşma yapan Hayreddin Vardar, Kıbrısta olayların başlamasıyle Kızılayın Kıbrıslı soydaşlarımıza yardım elini uzattığını, Türk ulusundan gördüğü yakın ilgi ve yüreктen bağışlarla Kıbrısa bugüne kadar yapılan 17.5 milyon liralık yardımlara ilâveten, Kıbrıs Rum Hükümetinden müsaade çıktığı takdirde yeniden 4 milyon liralık giyecek, yiyecek ve ilâç yardımlarının gönderileceğini, bu yardımların sevke hazır olarak müsaade için beklediğini açıklamış, Türk ulusunun ve Türk Kızılayının Kıbrıslı Türkleri haklı ana dâvalarında kendilerini sonuna kadar maddî ve manevî bütün güçleriyle destekliyeceklerini belirtmiştir.

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Başmüfettiş Niyazi Gözenoğlu ve Kıbrıslı Cemal Salih uçağın merdivenlerinde.

YİRMİ GÜNDE KIBRISTA GÖRDÜKLERİM

Kıbrısta 20 gün devam eden inceleme gezisi hakkında çok etraflı bilgi veren Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar Makarios Hükümeti ile Kızılhaç temsilcisinin gösterdiği güçlüğü açıkladı

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Seyfeddin Orhan Çağdaş Kıbrısta gördüklerini anlatıyor.

Kızılay Derneğini temsilen Kıbrısta 20 gün Kızılay Hastanesinde ve yardım gönderilen kesimlerde inceleme yapan Genel Merkez Kurulu Üyesi Hayrettin Vardar ve Başmüfettiş Niyazi Gözenoğlu nisan ayının ilk günü Ankaraya dönmüşlerdir.

Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Hayrettin Vardar, Makarios Hükümetinin gönderilen gıda, giyecek ve ilaç yardımlarının dağıtılmaması için her çareye başvurduğunu, çok zaman kestirilen sularla Kıbrıslı Türklerin özellikle günlerce susuz bırakıldığını belirterek şu açıklamayı yapmıştır :

«Kıbrısta Türk Kesiminde sık sık rastlanan; zaman zaman tehlikeli durumlar gösteren her türlü salgın hastalıklar, ancak Türk Doktorlarının hayatları pahasına yaptıkları insanüstü mücadele ve gayretlerle önlenabilmektedir. Kızılay hastahanemizin yanı sıra, Kıbrıslı Türk Doktorları da, hastahane haline getirdikleri bir tütün deposunda geceyi gündüze katarak gönüllü olarak çalışmaktadır. Kıbrıslı Türkler, Kıbrıstan yetişen ve şimdi yabancı ülkelerde çalışmakta olan Kıbrıslı Türk Doktorların bu ölüm dirim savaşında başuçlarında olmamalarından, dâvaya bilfiil katılmamalarından duydukları üzüntüleri belirterek, Kızılay Sağlık Ekiplerine her fırsatta şükranlarını ifade etmektedirler.»

Uluslararası Kızılhaçlar Birliği Kıbrıs Temsilcisi M. Rouff'un taraf tutan ve Türk Kızılayına, Uluslararası Cenevre Andlaşmalarını hiçe sayarak, her konu ve alanda güllükler çıkaran tutum ve davranışları üzerinde esefle duran Kızılay Temsilcisi, Makarios Hükümetinin M. Rouff'a adada serbest gezme hakkı tanımasına karşılık, Türk Kızılay Temsilcilerinden bu hakkın alındığını açıklayarak, şunları söylemiştir :

«Uluslararası Kızılhaçlar Birliği Temsilcisi M. Rouff'la incelemelerimiz sırasında birlikte ve aynı anlayış ve tutum içinde çalışmamız gerekirken, sayın temsilci Makarios Hükümeti ile birlikte her müracaatımızı yanlış yorumlayarak, her türlü seyahat, yerinde yapmak istediğimiz araştırma ve incelemelerimize mâni olmağa çalıştı. Kıbrıs gibi bir konuda, orada bulunacak Kızılhaçlar Birliği Temsilcisinin herşeyden önce, tarafsız ve insanî hareket eden birisi olması gerekmektedir. Birliğin yakında görevi sona erecek M. Rouff'un yerine taraf tutmayacak ve her iki cemaate eşit muamele edecek bir temsilci göndermesi zaruridir.»

Gıda, giyecek ve ilaç yardımlarının dağıtımını hakkında yerlerinde araştırma yapabilmek için gereken bir helikopteri ancak Kıbrıs Büyükelçiliğimizin delâletiyle Barış Gücü Askeri ve Sivil Ekonomi Büro Şefleri Mr. Mac Creyvoir ile Mr. Commanini'nin yardımlarıyla temin ettiklerini ve Barış Gücü askerlerinin muhafazasında Magosa, Larnaka, Limasol, Baf, Poli, Erenköy, Limmidi, Lefke ve Geçitkale kesimlerine Türk Ulusunun Kızılay Kanalıyla şartlı olarak gönderdiği her türlü yardımların dağıtımını hakkında ancak inceleme yapabildiğini söyleyen Hayrettin Vardar, sözlerini şöyle tamamlamıştır;

«Makarios Hükümeti gönderdiğimiz ayakkabı ve kazakları, harp aracı kabul ederek, dağıttırmıyor. Normal 2500 kaloriye karşılık ancak 800-1100 kalori karşılığı gıda dağıtımına müsaade ediyor. Türklere, Makarios Hükümeti parası ile dahi bazı maddeleri verdirtmiyor.

Bazı Hükümet Temsilcilerine, Türk Ulusunun insanî ve yardımsever bir çaba içinde bulunduğunu, 1. Dünya Savaşında, o zaman adı Hilâliahmer olan Derneğimizde görev alan Türk kadınlarının yaralı İngiliz ve diğer Devlet askerlerine hiçbir fark ve öncelik gözetmeden baktıklarını, sosyal dayanışma ve insanî yardımlaşmayı esas tutan Derneğimizin daima insanlığa hizmet yolunda olduğunu anlatmaya çalıştım. Ve onlara ne olursa olsun Kıbrıslı Soydaşlarımıza yardıma devam etmekte kararlı ve ısrarlı olduğumuzu ve bunun gerekliliğini özellikle belirttim».

Kızılhaçlar Temsilcisi Mr. Eric Fischer (Sagdan üçüncü), Kızılay Genel Sekreteri Babür Ardahanla görüşüyor

KIZILHAÇLAR BİRLİĞİ YURDUMUZDAKİ KIZAMIK SALGINI DOLAYISIYLA 100.000 DOZLUK GAMMA GLOBULİN GÖNDERDİ

1.250.000 lira değeri olan gamma globulinleri Amerika, İngiltere, Kanada, Avustralya, Finlandiya, İsveçre, Hollanda ve İsveç Kızılhaçları gönderdi

Kızılay Genel Merkezi'nin başta Erzurum olmak üzere yurdun diğer bölgelerinde baskın olarak kızamık salgınına karşı, dış ülkelerden 100.000 dozluk gamma globulin ve kızamık aşısı getirtmek üzere teşebbüse geçmesi büyük memnuniyetle karşılanmıştır.

Kanada Kızılhaç'ının gönderdiği 5000 dozluk gamma globulin ile Avusturya Kızılhaç'ının gönderdiği 1000 dozluk gamma globulinler 6 mart akşamı saat 19.30 da Ankara'ya gelmiştir.

Öte yandan Amerikan Katolik Servisleri Türkiye Müdürlüğü tarafından Amerika'dan getirtilen 4000 dozluk

gamma globulinlerle, Pfeizer İlaç Firması'nın yine Amerika'dan getirttiği ve Kızılay'a bağış olarak devrettiği 40.000 dozluk aşılarda 6 martta saat

Mr. Eric Fischer, uçaktan aldığı gamma globulinleri Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Nihat Hürçana teslim ederken (üstte), Kızılhaç Temsilcisi Kızılay yöneticileriyle (altta).

19.30 da uçakla Ankara'ya ulaştırılmıştır.

Kızılhaçlar Birliği yardım çağrısını genişleterek Amerikan ve İngiliz Kızılhaçlarına başvurmuş, bu memleketlerden imâl edilmekte olan Schwartz tipi kızamık aşısı yardımı yapılmasını sağlamıştır.

Ölüm oranının % 10 gibi fazla bir sayı göstermesi dolayısıyla Dünya Sağlık Teşkilatı durumu ilgi ile izlemekte ve aşı yardımını genişletmek için teşebbüslere geçmiş bulunmaktadır.

6 martta Kızılay Genel Merkezince teslim alınan aşı ve gamma globulinler derhal kızamık salgını bölgelerine sevk edilmiştir.

Öte yandan, 10 martta yurdumuza gelen Uluslararası Kızılhaç, Kızılay Dernekleri Birliğinin temsilcisi M. ERİC FİSCHER, Erzurum ve dolaylarındaki kızamık salgınını ve salgın dolayısıyla yapılan yardımları yerinde incelemek üzere bir Kızılay ekibiyle 12 martta Erzurum ve Erzurum'a gitmiştir.

Yüzlerce çocuğun ölümüne sebep olan kızamık salgınını Kızılayla birlikte büyük bir ilgi ile yakından izleyen Kızılhaç'a bağlı Derneklerden Kanada,

İsviçre, İsveç, Hollanda, Avustralya, Avusturya, Finlandiya Kızılhaç Dernekleriyle dün akşam uçakla Amerika ve İngiltere Kızılhaçının gönderdiği 28 bin 375 cm3 lük gamma globulinlerle Kızılay'a bugüne kadar 59.400 cm3 gamma globulin gönderilmiştir.

Gönderilen aşilar ve gamma globulinlerin paraca değeri ise 1 milyon 250 bin lira tutmaktadır.

KIZILAY GENEL SEKRETERİ BABÜR ARDAHANIN AÇIKLAMASI

Kızamık salgını ve gönderilen yardımlar konusunda Kızılhaçlar Birliği Temsilcisiyle bir toplantı yapan Kızılay Genel Sekreteri Babür Ardahan, temsilciye Kızılhaçlar Birliğinin hayat kurtarıcı yardımlarından Kızılay ve Türk Ulusu adına teşekkür ederek aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

«Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Birliğinin temsilcisi M. Eric Fischer'i memleketimizde görmekle bahtlıyız. Doğu illerimizde başgösteren ve masum vatan çocuklarının ölümü ile sonuçlanan kızamık salgınına karşı Kızılhaçlar Birliğinin ilgisine teşekkür ederim. Onların samimi hislerini memnuniyetle kabul ediyoruz.

M. Fischer, Kızılayımıza bütün Dünya Ulusları adına geçmiş olsun diyor ve ıstırapımıza ortak oluyor. Türk Kızılayı yardım talebinde bulunduğu zaman Cenevrede bulunan Kızılhaçlar Birliği derhal çağrıda bulundu.

Avustralya, Kanada, Hollanda, İsveç, Amerika, Avusturya, Finlandiya, İngiltere, İsviçre derhal yardıma koştu. Biz Türk Kızılay Teşkilâtı olarak Erzurum ve dolaylarındaki feci kızamık salgınına ilk günden itibaren bütün imkânlarımızla yardıma koştuk. İlaç, aşı, yiyecek, giyecek ve gerekli elemanlarımızı hemen salgın bölgesine gönderdik. Şimdi Kızılhaç Delegesi Fischer'le beraber yeni bir Ekibimiz de Erzurum'da olacaktır.

İnsanlık ıstıraplarının biran önce dinmesi ve muhtarip insanların teselli edilmesi için insaniyetçi hizmet yarısında olan Türk Kızılay Teşkilâtının Yöneticileri olarak dost Millet Kızılhaçlarının bu sıcak ilgisine tekrar çok teşekkür ederiz.»

BİR TASHİH : Derneğimizin 21. sayısının orta sahfesinde yayınlanan fotoğraflar arasında mikrofonda konuşan Zonguldak delegesi Dr. Şevket Özbek'tir. Düzeltir, özür dileriz.

Kızılay Sağlık İşleri Müdürü Muavini Dr. Mehmet Kengerli, Çat İlçesinde lâmba ışıktarıyla muayene ettiği bir yavru da kızamık teşhis edince aşı yaptırıyor

Erzincan'ın Çadırtepe köyünde kızamıklı bir yavruya aşı yapılıyor. Kızılhaç temsilcisi olayı izlerken bu köydeki ilkokulun Kızılay kolu başkanı da şimdiden faydalı bir hizmet görmeye çalışıyor.

Cenevre Sözleşmelerine imza koy
salgını bölgelerinde bir defa

yan Kızılay ve Kızılhaç, kızamık
daha elele işbirliği yaptılar

AZRAİLİN KOL GEZDİĞİ KARLI YOLLARDA BİR HAFTA

Afrika ve Kongo ile Avrupa arasında mekik dokuyan Kızılhaç Yardım Müdürü Muavini Eric Fischer'i hayret ve şaşkınlık içinde bırakan olaylar. Türkçe kelimelerden ilk öğrenilenler...

Afrika Kongosundan Uzak Doğu'daki Vietnam ve Malezya'ya kadar hemen hemen bütün dünyayı karış karış dolaşan Uluslararası Kızılhaçlar Birliği Yardım Müdür Muavini Eric Fischer, çok sevdiği çayın Erzurum'da, hayatında ilk defa, tabağa ters çevrilmiş bir bardak içinde getirildiğini görünce hayretler içinde kalmış, bardağı düzeltmek isterken çayı dökmekten korkmuştur.

Yüzlerce çocuğun ölümüne sebep olan Kızamık salgını dolayısıyla İngiltere, Amerika, İsviçre, Danimarka, Avusturya, Finlandiya ve İsviçre tarafından gönderilen bir milyon 250 bin lira değerindeki «Gamma Globulin» adındaki ilacın nerelerde nasıl kullanıldığını yerinde görmek üzere gelen Eric Fischer, Erzurum'un Ilıca İlçesinde, çayın başaşağı getirildiğini görünce; «Peki şimdi ne olacak? Ben çayı nasıl içeceğim?» demiştir. İsviçre'li Fischer'e Erzurum'da çayın yıllardan beri böyle getirildiği,

Kızamık salgını bölgelerinde incelemeler yapan Kızılhaç Mümessili ve Kızılay Ekibi karlı bir köy yolunda. Kar yolları kapayınca, kızamık salgını, il ve ilçelerle irtibatı kesilen köylerde daha da tehlikeli olmuş.

çayın soğumaması ve içine toz girmemesi için bu şekilde hareket edildiği anlatılmış, çayı dökmeden bardağın nasıl düzeltilebileceği kendisine gösterilmiştir. Aslında pek basit bir şey olduğu halde, ilk nazarda oldukça zor bir iş gibi görülen bu mesele, Mr. Eric Fischer'in çok hoşuna gitmiş, «Türkler çok zeki insanlar» demekten kendisini alamamıştır. Fischer bu çayı, Erzurumlular gibi, şekeri ağzının

içine, dişleri arasına sıkıştırıp, «Kıtlama» denen usulle içmiştir.

Kızamık salgınının büyük ölçüde çocuk ölümüne sebep olduğu Erzurum'da bazı ilçeleri ve köyleri dolaşan Eric Fischer, son ölüm blâncosuna göre 474 küçüğün hayatını kaybettiğini öğrenince, en az tabağı içinde ters getirilen çay dolu bardağı gördüğü kadar hayretler içinde kalmış ve çok üzülmüştür.

Fischer, bu gezi sırasında, köylülerin sosyal durumlarını da incelemiş, kendisi için enteresan olan yerlerin ve insanların fotoğraflarını çekmiştir. Erzurum ve Erzincandaki faytonlar ile Erzurumda valinin odası önünde karşılaştığı eski kıyafetiyle yaşlı bir milli mücahit, Fischer'i çok ilgilendirmiştir. Fischer, «Sizin kıyafetleriniz eskiden de çok muntazammış» demiştir.

Bir Kızılây heyetiyle birlikte Erzurum ve Erzincan'ı dolaşan Eric Fischer'in, bütün dünyada yaptığı seyahatten daha enteresan olduğunu söylediği bu gezisi bir hafta sürmüştür. Bu gezi sırasında Kızılâç temsilcisi, «Kızamık salgını duyunca, bütün dünyanın Kızıl-

Her yerde diz boyunu aşan karlar ekibi yolundan alıkoymadı. Hatta, Çat ilçesinden dönerken otomobilin freni patlayıp 38 kilometre bu vaziyette yol almak bile heyeti yıldırmadı. İnsanlığa hizmette olmak ekibe güç veriyordu.

haç teşekküllerini, Türkiye'ye yardıma çağırdık» şeklinde konuşmuştur.

Mr. Fischer; «Gamma Globulin» ilacı, kızamık hastalığını iyi etmekte ve ölüme mâni olmaktadır demiştir.

İngilizce ve Fransızca bilen Eric Fischer, bir

haftalık Erzurum, Erzincan gezisi sırasında, bazı Türkçe kelimeler de öğrenmiştir. At arabasına, yarısı İngilizce, yarısı Türkçe olarak «Hors araba», otomobile «Benzin araba» diyen Fischer'in ilk öğrendiği kelimeler. «Çok» ve «Yok» olmuştur. (HA)

Erzurumun Ilıç Bucağı sağlık merkezinden eksi 18 derecede dönen neyet, o gün bir iki köyü daha dolandı ve sonra Çat ilçesine gitti.

YENİ MAVİ MELEKLER ARASINDA

Genç kızlar ve gencecik anneler, Kızılay Genel Merkezi salonunun bir yanını boydan boya doldurmuştu. Gözleri ışıktı hepsinin. Yararlı olmanın, kişileri, çevreleri ve toplum için çalışmanın, bütün bunlar için yeni bazı sorumluluklar yüklenmenin mutluluğu ve güveni içindeydiler...

Günlük uğraşı, öğrenim ve mesleklerinin dışında ayırabildikleri zamanda iki ay muntazaman devam ettikleri mavi melek kursunu bitirmişlerdi. Biraz sonra hepsine diplomaları verilecekti. Onlar da böylece Kızılay'ın sağlık ordusuna ve Kızılay'ın Gönüllüler kervanına katılacaklardı. Kan bağışiyle hayat kurtarma savaşında onların da büyük bir payı bulunacaktı... Yardımlarının en önemlisinin kan yardımı olduğunu, bir damla kanın insan sağlığı ve insan ömrü üzerindeki hayatı, gerçek önemi ve yerini, dillerinin döndüğü, güçlerinin yettiği kadar yediden yetmişe herkese anlatıp duyurmağa çalışacaklardı...

Bir memurun eşi olan Bilge Özkay'ın üç yaşında bir çocuğu var. En büyük sıkıntısı çocuğunu bırakabilmesi.

— «Çocuğumu bazen anneme, bazen halalarına bırakarak önce Gönüllü sonra da Mavi Melek Kursunu bitirebildim diyor. Toplumumuzda, bu gibi çalışmalarda bulunmak isteyen annelerin çocukları için bir şeyler düşünülmemiş. Birçok arkadaşlarım da bu çalışmalara katılmak istiyorlar. Ama çocuklarını bırakabilmeleri onlar için başlıbaşına bir problem olduğu için uğraşları evlerine inhisar ediyor»...

Enstitü mezunu olan Bilge Özkay, Mevki Hastanesinde gönüllü hastabakıcı olarak çalışmak istiyor. Anne ve ev kadını olarak, her iki kurstan da çok faydalar sağladığını belirtiyor.

«Komşularım ve yakınlarım en ufak bir şikâyet ve müşküllerinde artık büyük bir rahatlıkla bana başvuruyorlar. Geçenlerde eşim bir trafik kazası geçirdi. Ayna başını parçalamıştı. Büyük bir soğukkanlılıkla yarayı temizledim, üstüne tentürdiyot sürdüm, penisilin tozu ekтім ve bantlarla sardım. Eskiden kana dayanamaz, kan görsem fenalıklar geçirirdim. Kendimize, çevrem, topluma yararlı olmak düşüncesiyle büyük bir mutluluk duyuyorum.»

(Devamı 33. sayfede)

Sosyal ve gönüllü çalışmaların önderliğini yapan Türkiye Kızılay Derneğinin insan hayatının ve insan sağlığının korunmasında yararlı olabilmek için açtığı kurslarda her yıl yüzlerce gönüllü ev hastabakıcısı, ilk yardımcı ve mavi melekler yetiştiriliyor

YAZAN: SELMA TÜKEL

Bilge Özkay (sol başta), Aynur Timur (ortada) ve Nuriye Güler (sağda) Kızılay'ın yeni mavi melekleri: Üçü de ev kadını, üçü de anne. Boş zamanlarını değerlendirerek topluma faydalı olmak istiyorlar.

— «Boş zamanlarımı değerlendirmek için Mavi Melek kurslarına büyük bir hevesle katıldım» diyor Aynur Timur. Aynur Timur gencecik bir anne. Aydınlık yüzlü, güvenle bakıyor insanlara, güven veriyor karşısındakine... Dört ve yedi yaşlarındaki iki kız çocuğunun annesi. Çocuklarını komşularına, arkadaşlarına bırakarak bu çalışmalara katılabilmiş.

— Kursa katılmadan önce kan veren kişinin bir şeyler kaybettiğini sanırdım. Bunun tamamen aksi olduğunu, kanın önemini insan sağlığı ve insan hayatı üzerindeki büyük faydalarını öğrendim. Daha önce de Kızılay tarafından açılan Gönüllü Ev Hastabakıcılığı kursunu da bitirmiştım. Bu kursla da çok şeyler öğrendim. Özellikle çocuk hastalıkları konusunda. Bu bilgiler bana anne olarak, kadın olarak çok şeyler sağladılar. Öğrendiklerimi günlük hayatımda da uygularken büyük bir memnuniyet duyuyorum. Küçük olayları doktorsuz halledebiliyorum artık. Beni memnun eden bir taraf da karıştırdıkları çeşitli güçlüklerde komşularımın bana gelmeleri... Geçen gün alt katta oturan bir çocuğun kızına yakalandığını teşhis ettim. Başlangıç halinde olan ve derhal müdahale edilen hastalığı çocuk kısmen de olsa hafif geçiriyor şimdi. Keza kızamık çıkaran bir çocuğu da yine döküntülerinden önce teşhis ettim.»

Tuna Dalkılıç da Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümü son sınıfında. O da bitirme sınavlarına hazırlanıyor. Mavi Melek oluşunun nedenlerini gözleri parlayarak, büyük bir mutluluk içinde açıklıyor:

«Mavi Meleklik beni eskidenberi cezbederdi. Herşeyden önce, Melek sıfatının nereden geldiğini bilmek isterdim... Annemin de teşvikiyle önce Gönüllü Ev Hastabakıcı kursunu bitirdim. Sonra da Mavi Melek kursuna katıldım. Bu kursta, bir şişe kanın insan hayatı üzerindeki tılsımlı tesirini ve bir şişe kanın bazan herşeye bedel olduğunu idrak ettim. En büyük arzum, Melek unvanlığına layık şefkatli bir Mavi Melek olabilmektir. Bunun için Ankara Kan Merkezinin çalışmalarına ben de Gezici Mavi Melek olarak katılmak istiyorum. Kan veren insanların başucularında bulunarak onları bu kutsal bağışları için teşvik ve tebrik etmek ve ilgili teknik personele her yönden faydalı olabilmek en büyük isteğimdir.»

Sevim Uran, Dil, Tarih ve Coğrafya bölümü son sınıfında öğrenci. O da Gönüllü Ev Hastabakıcılığı kursunu bitirdikten sonra Mavi Melek Kurslarına katılmıştır.

— «Bitirme sınavlarının yaklaştığı şu sıralarda beni hiçbirşey bu çalışmalardan alıkoyamıyor diye söze başladı. İnsanlara faydalı olmak, onlara huzur verebilmek her yönden onları ve beni son derece tatmin edecektir.

Yıllarca okullarda kanı tanımış, öğrenmiş olmamıza rağmen ben şimdi kanı asıl ve gerçek yönüyle tanıdım. Şimdi bir damla kanın insan hayatı için nasıl büyük bir değer taşıdığını anladım. Nerede olursam, ne kadar meşgul olursam olayım Ankara Kan Merkezinin Gezici Mavi Melek çalışmalarına katılmak kararındayım.»

Belden Sağlık, diğer arkadaşları gibi Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümü son sınıfında öğrenci. O da her iki kursu bitirmiş. Kurslar arasında ve Şubat Sömestr tatilinde, Ankara Tıp Fakültesi Hastanesinde gönüllü olarak çalışmış. Boş zamanlarını topluma yararlı bir şekilde değerlendirmek isteyen ve Türk Kadınına sosyal alanda görevler beklediğini belirten Belden Sağlık hastanelerimizde hemşire ve hastabakıcı sayısının ihtiyaca kâfi gelmediğini, gönüllü olarak çalışabilecek genç kız ve kadınlarımızın bu alandaki büyük boşluk ve açıklarımıza fazlasıyla cevap vereceklerini, hastanelerde yatan veya kan bağışında bulunanların herşeyden çok büyük bir ilgi ve şefkate ihtiyaçları olduğunu açıklamıştır.

Sivil Halkın Korunmasıyla İlgili Sözleşmeler

YAZAN : BURHAN ERSÜ
SİVİL SAVUNMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
PLÂN ŞUBESİ MÜDÜRÜ

c. İlgâl edilen topraklara müteallik hükümler :

İlgâl edilmiş bir toprakta oturmakta olan himaye gören şahıslar; müesseselerde veya hükûmette vâki değişiklik yüzünden, ne ilgâl edilen toprak makamları ile şağil devlet arasında yapılacak bir anlaşma ile, ne de ilgâl edilen toprağın kısmen veya tamamen ilhakı dolayısıyla bu sözleşmenin sağladığı istifadelerden hiçbir suretle mahrum bırakılamazlar.

Toprağı ilgâl edilen devletin tebaası olmayan, himaye gören şahıslar; sözleşmede derpiş olunan şartlar dahilinde bu toprağı terk etmek hakkından istifade edebilirler.

Himaye gören şahısların, ilgâl devletin veya herhangi bir devletin topraklarına ferdan veya kitle halinde cebren nakil veya tehcirleri yasaklandığı gibi şağil devlet, ilgâl ettiği topraklara kendi halkının bir kısmını da tehcir veya nakil edemez.

Bununla beraber, şağil devlet; halkın emniyeti bakımından veya mücbir askerî sebeplerle, ilgâl bölgesinin kısmen veya tamamen tahliyesine tevessül edebilir. Bu tahliyeler, ancak ilgâl altındaki topraklarda yer değiştirme şeklinde yapılabilir ve durumdan hâmi devletler haberdar edilir. Halkın emniyeti ve mücbir askerî sebepler gerektirmedikçe de, himaye edilen şahıslar, harp tehlikelerine bilhassa maruz bölgelerde alakonomazlar.

Şağil devlet; çocukların bakıma ve eğitime tahsis olunan müesseselerin iyi işlemini, millî ve mahallî makamların da yardımı ile kolaylaştıracaktır. Bu çocukların şahsî statülerini hiçbir şekilde değiştiremeyeceği gibi bunları, kendine bağlı teşkilâta da ithal edemeyecektir. Şayet mahallî müesseseler vazifelerini göremiyorlar ise, öksüz kalan veya ailelerinden ayrı düşen çocukların bakım ve eğitimlerini temin için lüzumlu tedbirleri alacaktır.

Şağil devlet; himaye gören şahısları, kendi silâhlı veya yardımcı kuvvetlerinde hizmet etmeye mecbur tutamaz, gönüllü kaydı için tazyik veya propaganda yapamaz. Himaye gören şahıslar onsekiz yaşından yukarı olursa çalışmaya mecbur edilebilir. Bunlar, kendie-

rini askerî harekâta iştirak zorunda bırakacak hiçbir iş yapmağa zorlanamayacağı gibi verilecek iş, ancak söz konusu şahısların bulundukları ilgâl altındaki topraklarda görülebilir ve karşılığında âdil bir ücret verilir. Bu suretle çalıştırılanlar hakkında o memleketin yürürlükteki mevzuatı uygulanır. Bu çalışma mecburiyeti, askerî veya yarı askerî mahiyette bir işçi seferberliğine asla müncer olamaz.

Hiçbir suretle bir işçinin, hâmi devlet müessesilerine müracaat hakkı ihlâl edilemez. İşçilerin işsiz kalmalarını veya çalışma imkânlarının tahdidini intaç ederek bunları, şağil devlet hesabına çalışmaya mecbur bırakacak her türlü tedbirler yasaktır.

Özel kişilere; devlete, kamu teşekküllerine, sosyal kurumlara ve kooperatiflere ait taşınır ve taşınmaz malların imhası, askerî harekâtın zarurî kıldığı hâller müstesna yasak edilmiştir.

Şağil devletin; vicdanî mülâhazalarla vazife yapmaktan çekindikleri için, memurların ve hâkimlerin statülerini değiştirmesi veya bunlar hakkında zecri ve terhibî bir tedbir alması da yasaktır.

Şağil devlet; halka lüzumlu yiyecek ve tıbbî maddeleri elinden geldiği nisbette temin etmekle mükelleftir. İlgâl altındaki topraklarda bulunan yiyecek, tıbbî madde veya malzeme, ancak ilgâl makamları ve kuvvetleri için müsadere edilebilir. Hâmi Devletler, ilgâl altındaki topraklarda iye ve ilâç durumunu her zaman tetkik edebilirler.

Şağil devlet; tıbbî servis ve hastahaneleri ve keza halk sağlığını koruyucu ve salgınları önleyici tedbirleri temin ve idame ile mükelleftir. Her sınıftan tıp personeline görev yapmak müsaadesi verilecektir.

Ancak âcil zaruret hâlinde asker yaralı ve hastaları tedavi için, sivil halk ihtiyaçlarını karşılama bakımından gerekli tedbirler de alınmak şartıyla, sivil hastahanelere geçici olarak el konulabilir. Sivil hastahanelerin malzemesine ve depolarına, halkın ihtiyaçları için lüzumlu olduğu müddetçe el konamaz.

İlgâl altındaki toprak halkı veya bir kısmı kâfi derecede beslenemiyorsa, şağil devlet; bu halk lehine yapılacak yardımları kabul ede-

cek ve kolaylaştıracaktır. Sözleşmeye dahil bütün devletler de, bu maksatla yapılacak yardım sevkîyatının serbestçe geçişine müsaade edecekler ve korunmasını sağlayacaklardır. Gönderilen yardımların dağıtımı, hâmi devletin müzahareti ve kontrolü altında yapılacaktır. Şağil ve hâmi devletler, bu görevi beynelmilel Kızılhaç Komitesine veya tarafsız insanî bir teşekküle devir etmek hususunda bir anlaşmaya varabilirler.

Mücbir emniyet mülâhazalarıyla istisnâ olarak konacak muvakkat tedbirler mafhuz kalmak şartıyla, millî Kızılhaç Cemiyetleri ve diğer yardım teşekkülleri insanî görevlerine devam edecekler ve bunların personeli veya bünyelerinde, faaliyetlerine zarar verecek hiç bir değişiklik talep edilmeyecektir. Aynı prensipler, esash âme hizmetlerinin idamesi, yardımların dağıtımı, kurtarma ameliyelerinin tertibi suretiyle sivil halkın yaşama şartlarının temini için mevcut ve ihdas olunacak gayri askerî mahiyetteki hususî teşekküllerin faaliyet personeli hakkında da uygulanacaktır.

İşgal altındaki toprakların ceza kanunu, şağil devletin emniyetine karşı bir tehlike teşkil etmemek ve bu sözleşme hükümlerinin uygulanmasına engel olmamak kaydıyla yürürlükte bulunur. İşgal altındaki mahkemeler de işlemeye devam eder.

Mamafih şağil devlet; işgal altındaki toprak halkını, bu sözleşme hükümlerini yerine getirmek ve mezkûr toprakların muntazam idaresini, işgal kuvvetleri ve idaresi mensuplarının ve kendisi tarafından kullanılan müesseselerle yolların emniyetini temin amacı ile gerekli tedbirlere tâbi tutabilir. Bu maksatla çıkaracağı cezaî mevzuatı ihlâl eden maznunları, gayri siyasî ve âzami şekildedeki kendi askerî mahkemelerine sevk edebilir. Ancak bu mahkemelerin işgal topraklarında bulunması şarttır.

İşgal devleti tarafından konacak cezaî tedbirler, ancak halkın dilinde yayınlanıp onlara duyurulduktan sonra yürürlüğe konabilir. Ve bunların makabline şümulü olamaz.

Mahkemeler, ancak cürümden evvel yürürlükte bulunan ve umumî hukuk esaslarına, bilhassa cezaların nisbiyeti prensibi bakımından uygun olan kanunî mevzuatı tatbik edebilirler.

Şağil devlet tarafından konan cezaî mevzuatı himaye gören şahıslar hakkında ölüm cezasını, ancak casusluktan, işgal devletinin askerî tesislerine karşı vahim sabotaj hareketlerinden, bir veya müteaddit şahısların ölümüne sebep olan kasdî cürümlerden dolayı ve işgalden evvel o memleketin yürürlükteki

kanunlarında bu gibi hareketler için ölüm cezası mevcut olmak şartıyla derpiş edebilir. Cürüm sırasında onsekiz yaşında bulunmayan himaye gören şahıslar hakkında, hiçbir suretle ölüm cezası verilemez.

Harb kanunlarına, örf ve âdetlerine muğayir hareketler müstesna olmak üzere, himaye gören şahıslar; işgalden evvel veya işgalin muvakkaten inkıtaa uğraması sırasında yaptıkları hareketlerden veya izhar ettikleri fikirlerden dolayı, şağil devleti tarafından tevkif, takip ve mahkûm edilemezler.

Şayet itham unsurları, ölüm cezasına veya iki sene ve daha fazla hapis cezasına mahkûmiyeti gerektirecek mahiyette olursa, hâmi devlet; himaye gören şahıslar hakkında girişilecek her kovuşturmadan haberdar edilecek ve her an dâva safhası hakkında malûmat alabilecektir. Bundan başka hâmi devletin; gerek bu dâvalar hakkında, gerekse himaye gören şahıslar aleyhinde girişilen herhangi kovuşturma hakkında bilgi istemeye hakkı olacaktır. Muhakemenin açılışında bu hükümlere tamamiyle uyulduğu isbat edilemezse, muhakeme yapılamaz.

Her maznun; savunması için bütün imkânları kullanmak hakkına sahiptir. Eğer maznun bir müdafii intihap etmemiş ise, hâmi devlet bunu sağlayacaktır. Hâmi devlet temsilcileri; himaye gören bir şahsı muhakeme eden her mahkemede, şağil devletin emniyeti bakımından istisnâ olarak gizli cereyan etmesi halleri hariç, hazır bulunmak hakkına sahiptir.

Ölüm cezasını veya iki sene ve daha fazla hapis cezasını gerektiren kararlar, sür'atle ve gerekçeleriyle hâmi devlete bildirilecektir. Temyiz müddetleri de, ancak mahkeme kararı hâmi devletin eline geçtiği andan başlayacaktır.

Himaye gören maznun şahıslar, işgal altındaki memlekette mevkuf tutulacak ve cezalarını da orada çekeceklerdir. Bunlar işgalin sonunda, kurtarılan toprak makamlarına dosyaları ile birlikte teslim edileceklerdir.

d. Enternelere tatbik olunacak muamele-ye müteallik kaideler :

Sözleşmenin bu başlığı taşıyan kısmında, sözleşme ile himaye olunan şahısların, hangi şartlar altında enterne edilebileceğinden başlayarak enternöman yerlerinin haiz olacağı vasıflar ve idare şekli ile enternelerin, nakil yedirme, giydirme, sıhhi bakım ve kontrol, diğer sosyal ihtiyaç ve hakları, harikle münasebetleri, vefat, tahliye ve memleketine iade hususlarıyla ilgili hükümler ve cezaî ve inzibatî müeyyideler yer almaktadır.

(Devamı var)

HİKÂYE

SOKAKTAKİLER

Yazan : Ali Kemal MERAM

Herkesin hızlı hızlı yürüdüğü, çoğunun koşar adımlarla sağa, sola geçip gittiği sokaklarda o, güçlükle yürüyebiliyordu.

Elinde, baston yerine kullandığı sopa olmasa, bu kadar da yürüyemiyecik, belki de yığılıp kalacaktı sokak ortalarında..

Bir dükkânın vitrin camında beliren sillek ve şekilsiz gövdesine, hiç tanımadığı yabancı bir adama bakar gibi uzun uzun baktı.

Kafasının içinde bir soru :

«— Bu da kim ? yoksa, ben miyim ?»

Göz pınarlarında ılık bir ıslaklık hissetti. Vitrin camına biraz daha yaklaştı. Birbirine karışmış saç sakal yığını içinde kaybolmuş yüzünü aradı. Camın koyu gölgeliğinde gözlerini daha seçik görüyordu. Az önce göz pınarlarında biriken ılık su, göz yaşı olmuş, iri damlalar halinde, birbiri ardı sıra akıyordu.

İçinden :

«— Ağlıyor!..» dedi.

Yine içinden konuştu kendi kendine :

«— Ben olsam, ağlamam!..»

Birbirine karışmış sakal ve bıyık kılları arasında ince bir çizgi gibi görünen dudakları titriyordu.

Yürüdü.

Kafası iri bir taş gibi ağırlaşmış, gövdesi taşınmaz bir yük olup bacaklarının üstüne binmişti sanki..

Sopasına abanarak ayaklarını sürüklüyordu.

Bir aşçı dükkânının açık bırakılmış kapısından, salçalı, etli sıcak yemek kokuları burun deliklerinden genzine doğru tatlı, tatlı yayıldı.

Çıldırtıcı bir istek yüreginden kopup bütün vücudunu dolaştı.

Kafasının içinde geri geri kayan düşünceler, bir takım eski anıları ayaklandırıyordu.

Korkuyla irkildi. Geçmişin dipsiz derinliğine gömülmüş yaşantısından o'na bir çok şeyleri geri getirecek anılardan korkuyordu.

Hiçbir şey hatırlamak istemiyordu.

İri kafasını arkaya doğru itti.

Sanki :

«— Geri dönün!.. hiç birinizi istemiyorum!..» diyordu.

Birbirle ilgisiz ve ilişksiz bir sürü insan yanından, önünden, sağa sola geçip gidiyorlardı.

Herkes birbirinden uzak, herkes birbirine yabancı, herkes yalnızdı!

Şimdi de sıcak bir ekmek kokusu burun deliklerinden dolup genzine sızanıp yayıldı.

«— Yakında bir fırın olacak!» diye düşündü.

Gerçekten de, iki adım ötede, solda bir fırın vardı. Dumanı tüten sıcak sıcak ekmek-

leri camekânın ardındaki raflara yerleştiriyorlardı.

Sıcak ekmek kokusu, kollarına yapışmış fırına doğru sürüklercesine çekiyordu o'nu..

Kendini tezgâhın önünde buldu.

— Bir ekmek..

— Parayı ver!

— Hiç param yok.. yarım ekmekte mi veremezsin ?

Tezgâhtar elinin tersile o'nu göğsünden geriye doğru itti. Başka bir müşterinin filesine ekmek doldurmaya başladı.

O, sıcak ekmek kokusuna sırtını dönerek, sıkı bacaklarını güçlükle oynatarak fırından sokaga çıktı.

Yine sokaklar dolusu insanların arasındaydı.

Hiç kimsenin hiç kimseye aldırmadığı bu kalabalık dünyasının üzerindeki yalnızlık o'nea ağıltan daha beter, daha acı idi.

Sopasına abanarak daha ötelere doğru yürüdü.

Az sonra, yine sıcak yemek kokuları doldu genzine.. göğsünün üstüne düşmüş başını ağır ağır kaldırarak etrafına bakındı.

Büyük bir kapının önünde insanlar vardı. Bir sürü kadın, erkek ve çocuklar ellerinde taslar, tencereler, bakraçlarla sıraya girmiştiler.

Durdu, kapının üstündeki tabelayı ağır ağır okudu.

«Kızılây Aşocağı»

Gözlerini tabeladan ayırdı, yine kapı önündekilere baktı. Hepsî de kendi gibiydiler. Üstleri, başları, soluk ve dertli yüzleriyle, hatâ.. ışiksiz gözleriyle bile, bu kapıda herkes birbirine benziyordu.

Yavaş yavaş kapıya doğru yaklaştı. Birinin koluna dokundu.

— Ne var burada ?

— Yemek veriyorlar..

— Kim veriyor ?

— Kızılây veriyor..

— Parasız mı ?

— Kızılây dedim sana.. Kızılây parayla bir şey verir mi ?

— Ya..

— Sen bilmiyor muydun ?

— Yooo..

— Aç mısın ?

O, başını salladı. Ağzı ile, kendi sesile : «açım, ya..» diyemediği için başıyla cevaplıyordu.

— Öyleyse, sen de alsana.. Kızılây her gün fakirlere, düşkünlere burada sıcak yemek verir!.

— Demek, hergün verir, öyle mi ?

— Tabii hergün verir, insanlar hergün acıkıyor mu ?

(Devamı 33. sayfada)

EVDE HASTA BAKIMI

YAZAN: DR. MEHMET KENGERLİ

BUZ KESESİ :

Bunun için ya hakikî bir buz kesesi ya yedek termofor ya su geçirmez bir parça kumaş veya banyo başlığı da kullanılabilir. Elde başka bir cisim mevcut olmadığı zamanlar örgü iğnesi ile mevcut buz küçük küçük parçalara ayrılır ve keseye koyulmadan önce üzerinden sıcak su geçirilir. Böylece sert parçaların bölünmesi de sağlanmış olur. Farzedelim ki, buz kesesi olarak bir banyo başlığı kullanılmak zorundayız. Bu gibi hallerde buz parçalarını başlığın orta kısmına koyar, kenarları toplar ve toplanan bu kısmın ortasına bir mantar yerleştirildikten sonra sıkıca bir iple bağlanır. Buz kesesi olarak kullandığımız malzemenin su geçirmediğine kanaat getirmeliyiz. Ancak bundan sonradır ki buz kesesi kurutulur ve bir havluya sarılır.

SOĞUK KOMPRESLER :

Soğuk kompreslerin hazırlanması için şu malzemenin el altında bulunması lâzımdır.

- 1 — Soğuk su ile dolu leğen
- 2 — İmkân nisbetinde birkaç parça buz
- 3 — Kompresi yenilemek için iki adet havlu
- 4 — Kompresin üzerini kapamak için büyük bir havlu
- 5 — Kancalı iğneler

Islak kompres vücutun hastalıklı kısmına konunuz, üzerini kuru havlu veya kalınca bir bezle kapayınız. Bir uzvun tedavisi yapılırken kompres üzerindeki bezin dış uçlarını kancalı iğne ile iyice tesbit ediniz. Kompresi hekim tavsiyesi ile değiştiriniz. Kompres tatbikinden sonra deriyi kurutunuz ve yağlı krem ile kremleyiniz.

BUHAR İNHALASYONU :

Buhar İnhalasyonu : Bazı ilaçların da ilâvesiyle solunum organlarının muayyen hastalıklarında hekim tarafından tâyin ve tatbik edilir.

YATAKTA BUHAR TATBİKATI :

Yatakta yatmakta olan bir hastaya buhar inhalasyonu tatbik etmek için şu malzemelere ihtiyaç vardır :

- 1 — Kaynar su ile dolu çaydanlık
- 2 — Elektrik ocağı veya kızgın tuğla
- 3 — Şemsiye
- 4 — Büyükçe Banyo havlusu

- 5 — Kâğıttan yapılmış boru
- 6 — İki küçük havlu
- 7 — Yüzü kurutmak için bir adet büyük mendil

Hasta yatakta yarı oturur şekilde yatırılır. Kafa altı ilâve bir yastıkla iyice takviye edilir. Havlunun biri külâh şeklinde kafaya sarılır. İkinci de göğüs ve omuzlar üzerinden örtülür. Açılmış şemsiye normal vaziyette baş üzerinde tutulur. Şemsiyenin üzerine banyo havlusunu örtmekle kapalı bir çadır meydana getirilir. Yatak yanına bir havlu konur, bunun üzerinde de elektrik ocağı veya kızgın tuğlalar bulundurulur. Ocak üzerine çaydanlık kaynar su ile dolu olarak konur. İnhalasyon yapılırken elektrik fişleri zaman zaman çıkarılmalıdır. Kâğıttan yapılmış huni borunun geniş tarafı buhara tutulur. Çadır altında huniyi hastaya takdim etmeden önce huninin buhar fışkıran üst küçük ağzına kendi elimizi tutar hem buharın geçip geçmediğini hem de buharın ısısını kontrol edersiniz. Isının uygun bir sıcaklıkta olması lâzımdır. Bütün bu tertibatlar ve hazırlıklar tamamlandıktan sonra hasta inhalasyona hazırdır. Buharın hasta tarafından teneffüs edildiği müddetçe hastabakıcı odada beklemelidir. Buhar tedavisi bittikten sonra bütün malzeme ortadan kaldırılmalıdır.

YATAK DIŞINDA İNHALASYON TATBİKİ

Lüzumlu malzeme :

- 1 — Kaynar su ile dolu bir kasarola
- 2 — Her iki tarafı da açık bir kese kâğıdı
- 3 — 1 adet havlu

Hasta bir masa üzerine oturtulur ve yüksekçe bir tabure üzerine kaynar su ile dolu kasarola hastanın önüne konur. Hasta her iki tarafı açık boru şeklindeki kâğıt keseyi kasarolanın üzerine tutar ağız ve burnunu kesenin üst ucuna iyice yaklaştırarak temas eder. Küçük çocuklar için kaynar suyun yatak yanına konması kâfidir. Bunun yeterli olmadığına kanaat getirildiği takdirde inhalasyon yukardaki şekilde tekrarlanır.

DIKKAT EDİLECEK HUSUSLAR :

- 1 — Son derece dikkatli olunuz.
- 2 — Su tenceresini ve huniyi çocuğun ulaşamayacağı bir yerde bulundurunuz.
- 3 — Diğer çocukları tatbikat sahasından uzaklaştırınız.

LAVMAN

Kabızlıkta, barsakların faaliyetlerini tahrik etmek ve temizlemek maksadıyla hastaya hekim tarafından lavman tavsiye edilir. Lüzumlu bütün malzeme bir tepside hazır vaziyette yatağın yanına konur. Kullanılması icabeden malzemeler şunlardır :

- 1 — Komple lavman takımı
- 2 — Zeytinyağı veya krem
- 3 — İki adet çöp torbası

- 4 — Lavman solisyonu — veya — ora-
- 2 4

nında vücut ısısında sabunlu su

- 5 — Sürgü

Bu ameliyeye başlarken kapı kapanır, hasta sol taraf üzerine ve karyolanın kenar kısmında yatırılır. Alt ve önüne ise yatak muşambası serilir. Hazırlanmış sürgü ve lavman ibriği yatağın yanına konur, lâstik boru ise mandalla kapatılır. Lâstik borunun havasını çıkarmak amacıyla mandal açılır ve ucluk bir parça gazlı bezle yağlandıktan sonra lâstik boru mandalla tekrar kapanır ve ucluk ihtimamla 10 cm. kadar anüsten içeriye yerleştirilir. Sonra mandal açılarak solüsyon içeriye verilir. Solüsyonla dolu lavman ibriği yatağın üst kenarından 40 cm. yüksekliğe asılır veya tutulur. Hastaya sakin ve derinden nefes alması tenbih edilir. Eğer solüsyon lâstik boruda toplanmış ve bir tıkanıklık hali mevcut ise, ya ibrik yukarı kaldırılır veya ucluk hafifçe ileri geri hareket ettirilir. Eğer hasta acı duyuyorsa, ibrik biraz aşağı indirilir ve solüsyonun tazyiki düşürülmüş olur. Solüsyon tamamen boşaldıktan sonra evvel lâstik boru mandalla tekrar kapanır ve ucluk anüsten çıkarılır. Anüste arta kalan solüsyon ucluk çıkarılırken hastanın altında bulunan sürgüye akar. Hasta solüsyonu en az birkaç dakika içeride tutmalı, ve bundan sonra yataktaki oturağa çıkarmalıdır. Bu ameliye bittikten sonra lâstik boru su ile çalkalanır ve kurulanmış ibrik ile beraber içersinde kalan su damlayacak şekilde baş aşağı asılır. Ucluk evvela ince kâğıtla, sonra gazlı bezle silinir, köpüklü sabunla yıkanır ve birkaç dakika kaynatılır.

Dikkat : Lavman yapılırken hasta sol taraf üzerinde yatmalı, Solüsyon ılık ve mülayim olmalı, yavaş yavaş verilmelidir.

Küçük çocuklar için yarım litre solüsyon bu işe kâfi gelir. Fakat çok dikkatli ve yavaş yavaş verilmelidir. İbrik aşağıda tutulur, oturarak ise ameliyeye başlamadan evvel çocuğun altına yerleştirilir. Bebeklerde ise; sırtının altına bir masa üzerinde katlanmış bir parça

konur, böylece lavman yapmağa pozisyonu hazırlanmış olur. Bebeklerde lavman, lavman şırıngası ile yapılır. Bu solüsyonun terkibi 5/4 su ve 5/1 gliserinden ibarettir. Şırınganın iyice yağlanmış olan ucu yukarı doğru tutulur ve azıcık su çıkması için lâstik sıkılır. Şırınganın ucu ihtimamla açık bulunan anüs'e yerleştirilir ve solüsyon yavaş yavaş düz barsağa verilir. Küçük bebekler için 30 veya 50 cc. lik bir solüsyon kâfidir. Bir yaşındaki çocuklara 100 cc. ye kadar solüsyon verilebilir. Şırınga çalışırken kalçalar bir bezle sarılır ve böylece sızan solüsyon emilmiş olur. Bundan sonra çocuk oturağa oturtularak barsakları temizlenir.

HASTANIN DIŞKILARI (Sürgünün kullanılması :)

Yatakta yatmakta olan bir hastanın sürgü kullanması icabederse şu malzemenin el altında bulundurulması lâzımdır :

- 1 — Sürgü
- 2 — Kalın yağlı kâğıt
- 3 — Tuvalet kâğıdı
- 4 — Zil veya benzeri
- 5 — Sıcak su ile dolu leğen
- 6 — Sabun ve havlu

Sürgüyü temizleyebilmek için en azından tazyikli soğuk su, sabunlu sıcak su vs. nin bulundurulması icabeder.

Isıtılmış ve kenarları pudralanmış sürgü, örtü, tuvalet kâğıdı, zil ve diğer lüzumlu malzeme ile birlikte hasta yatağına getirilir. Yatak örtüsü biraz geriye katlanır. Hasta ayaklarını kendisine doğru çeker ve kalça üzerinde yüksek bir pozisyon alır. Hastabakıcı bir eliyle hastaya arkadan destek olur ve diğer eliyle de sürgü ve yedeklerini hastanın altına koyar. Örtü olarak kullanılan havlu diz üzerinden bacakları örtecek şekilde aşağıya doğru çekilir ve böylece herhangi bir dışkı sıçraması da önlenmiş olur.

Takatsız ve zayıflamış bulunan hastaların arkasına destek olmak üzere yastık konur. Sürgü hastanın altına emniyetli olarak yerleştirilmelidir. Sürgü kullanıldıktan sonra Hasta tuvalet kâğıdı ile temizlenir ve su ile yıkanır. Bundan sonra sürgü soğuk suda çalkalanarak iki defa da sabunlu sıcak su ile yıkanır. Temizlenmiş sürgü icabında tekrar hastanın altına konur ve esaslı bir şekilde sabunlu su ile ve devamlı yukardan aşağıya doğru yıkanır. Bunu müteakip pudralanır. Hastanın temizliği bittikten sonra hastabakıcı odayı terketmeden evvel pencereleri açar ve odayı havalandırır. Bundan sonra günlük müşahade kâğıdına dışkının rengi, formu, kokusu, ve diğer hususiyetleri hastabakıcı tara-

(Devamı 33. sayfada)

RAPOR

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ GENEL MERKEZİ KIZILAYCILIK YÖNÜNDEN ŞEHİRDE TOPLUM KALKINMASI

KURULUŞU :

Cenevre sözleşmeleri gereğince ilk kurulan Milli Kızıhaç, Kızılay, Kızılarslan ve Güneş Derneklerinden biri olan Türkiye Kızılay Derneği 11 Haziran 1863 de faaliyete başlamıştır.

AMACI :

1. Barışta felâkete uğrayanları korumak,
2. Barışta Yurt içinde ve yurt dışında vukua gelen her türlü afet ve felâketlerde tüzüğü dahilinde Derneğe düşen hizmetleri yerine getirmek,
3. İnsaniyetçi hukuk ilkelerine bağlı kalmak, Sağlık ve Sosyal dayanışmayı desteklemek,
4. Milletlerarası Kızıhaç Komitesi, Kızılay, Kızıhaç, Kızılarslan ve Güneş Dernekleri Birliği ve bu birliğe dahil Milli Derneklerle amaç ve işbirliği yapmak,

Esas vasfı itibarıyla Mediko-sosyal bir gönüllü teşekkül olan Kızılay Derneğinin bu alanda, yurt çapındaki çalışmalarından kısaca bahsetmek isterim.

KIZILAY GENÇLİK FAALİYETİ :

Gelişen ve her türlü sorunlara çözüm yolu aramak çabasında olan Türkiye'mizde gençlerin toplum içinde kendilerine yararlı olabilmeleri için Türkiye Kızılay Derneği imkânları oranında her türlü yardımı yapmağa çalışmaktadır.

GENÇLİK KAMPLARI :

İlk defa 1930 yılında Hereke'de açılmıştır. Bu kampların gayesi 9-19 yaşları arasındaki kız ve erkek, sosyal yardıma muhtaç gençleri yurt içinde ve yurt dışında açılacak Milli ve Uluslararası kamplara iştirak ettirmek suretiyle dinlenmelerini, yapıcı rekreatif faaliyetlerde bulunmalarını sağlamak, yeni arkadaşlar edinme ve sosyal duygularının gelişmesine imkân temin etmek, bünyeye zayıf çocukların sıhhatlerini kuvvetlendirmektir.

Kamplar her sene yurdun muhtelif yerlerinde sabit veya çadırli tesislerde 1 Haziran 31 Ağustos tarihleri arasında 21 gün süreli diğer devre halinde açılır. Genel Merkez tarafından açılanlar : Pendik, Sarısun, Çankırı, Muratdağı'nda olup sabit tesislerdir. Bunlardan başka Kızılay Şubelerine her yıl 18 - 20 çadırli kamplar açılmaktadır.

1964 yılında bu kamplardan 6854 öğrenci faydalanmıştır.

EĞİTİM :

Kampa katılan öğrencilerin 14-18 yaş arasındakiler İlk Yardım Kursu görerek sertifik almakta, ayrıca resim, dikiş, nakış, lisan

ve müzik dersleri görmekte ve sportif faaliyetlere katılmaktadırlar.

Kamplara yılda yapılan gıda ve giyim masrafı 650 bin liradır.

Son yıllarda Dünya Çocukları arasında Uluslararası dostluk münasebetlerine de önem veren Derneğimiz okullararası albüm yarışmaları, düzenlenmekte ve derece alan albümleri Milletlerarası Kızılay, Kızıhaç, Kızılarslan ve Güneş Dernekleri Birliği kanalı ile diğer uluslararası gençlik kurumlarına göndermektedir.

Kızılay geçen yıl yurt içindeki ilkökul çocuklarını birbirine tanıtmak ve aralarında dostluk sağlamak amacı ile büyük şehirlerin ilk okul öğrencilerine, köy bucak ve ilçe ilkokullarına göndermek üzere 80 bin adet ufak hediye kutuları hazırlamıştır.

1964 yılında 140 çocuk prevanoryumda tedavi ettirilerek şifaya kavuşturulmuştur.

Orta ve Yüksek okullardaki 175 öğrenciye burs temin edilmiştir. Bir yıl içinde 5.000 öğrenciye ders malzemesi 4781 öğrenciye de giyim yardımı yapılmıştır.

Savaşta ve barışta insan sağlığına hizmet etmek en önemli gayelerinden biri olan Kızılay Derneği koruyucu hekimlik konusunda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile sıkı bir işbirliği yaparak 1963-1964 yıllarında 0-13 yaşları arasındaki çocuklar için 21 500 000 «dose» Çocuk Felci Aşısı getirmiştir.

İzmir'de Kızılay Gönüllü Sağlık Kurslarından mezun hanımlar gecekondu semtlerinde ve okullarda sağlık memurları ile birlikte aşılama kampanyasına katılmışlardır.

HASTANE YARDIMLARI :

Ankara Hastanesi inşaatına 7 milyon, Hacettepe Çocuk Hastanesine 1.035.000, Muş Hastanesine 788.816, Adana Verem Hastanesine 509.000.— lira sarfetmiştir.

SAĞLIK MERKEZLERİ :

Posof, Yüksekova, Tutak, Gölc, Çıldır, Hınıs, Reyhanlı, Pazar'da inşa ettirilip Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına devrettiği 8 Sağlık Merkezi inşaatına 2.079.431 lira sarfetmiş Halkın Halk Sağlığı pilot bölge tatbikatı Kızılay'ın maddi ve manevi yardımları ile başlamıştır.

HALEN KIZILAY'IN ELİNDE

BULUNDURULAN SİHHİ TESİSLER :

1. HASTANELER :

a. Harp zamanında yaralı ve hasta Ordu mensupları ile mahalli sivil halkın tedavileri için takriben 40 sene evvel kurulan, 20 adet 500'er yataklı Kızılay harp hastanelerinin, bugünkü tıbbın lüzum gösterdiği ihtiyaçlarını

temin maksadı ile reorganizasyon çalışmalarına başlanmış ve 1965 bütçesine bu işler için 2 milyon tahsisat konulmuştur. Müteakip senelerde bu çalışmalara devam edilecektir. Bu konuda Milli Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı ile yakın işbirliği yapılmaktadır.

b. 3 adet 50 şer yataklı Kızılay İlk Yardım Hastanesi (faal değildir).

c. 50 yataklı Kızılay İlk Yardım Hastanesi (1 senedenberi faaliyettedir).

2. KIZILAY DİSPANSER VE POLİKLİNİKLERİ :

Ankara'da 2, İzmir'de (Karşıyaka'da) 1, İstanbul'da 9 adet olmak üzere 12 adettir.

KIZILAY SAĞLIK KERVANLARI :

Sağlık hizmetlerinin henüz erişemediği veya kâfi gelmediği, yurdun en ücra bölgelerine doktor, hemşire ve ilaç götüren Kızılay Sağlık Kervanları 1955 yılında faaliyete başlamış 4 yıl devam etmiştir. Bu süre zarfında 44 vilâyetin köylerine gidilerek 162.972 vatandaşın ücretsiz muayeneleri sağlanmış, büyük bir kısmının ilaçları ücretsiz verilmiş, bir kısmı da ambulanslarla yakın hastanelere sevk edilmişlerdir. Bu hizmetler için 637,567 lira sarfedilmiştir.

SUNİ AZA YARDIMLARI :

Harp, hastalık, kaza sebep'leriyle malûl kalaran yoksul vatandaşları rehabilite edebilmek amacı ile suni kol, bacak, yürüme cihazı, ortopedik bot ve malûl arabası yaptıran Derneğimiz geçen bir yılda 495.131 lira sarfiyle 862 vatandaşın yeniden hayata intibakına yardımcı olmuştur.

KAN MERKEZLERİ VE LABORATUVARLAR :

Türkiye Kızılay Derneği kan yardımı programı 1957 yılında Ankara Merkezi'nin hizmete girmesiyle başlamış; bunu İstanbul, Bursa, Samsun, İzmir, Erzurum, Kan Merkezleri ve Kayseri, Konya Kan istasyonları takip etmiştir.

1957-1964 yılları arasında, büyük kısmı Kahraman Ordu mensupları, bir kısmı sivil halk olmak üzere cem'an 307.910 şişe kan bağışında bulunulmuştur.

Bu kanların yüzde 20 si Askeri Hastaneler ve sivil hastaların sosyal yardıma muhtaç olanlarına ücretsiz olarak verilmiş, geri kalanı ile diğer sağlık teşekküllerinin ihtiyacı karşılanmış, taze kan olarak kullanılmıyan kısmından plazma imal edilmiştir.

1965-1966 yıllarında Zonguldak ve Sakarya'da birer Kan Merkezi, Çanakkale'de bir kan istasyonu açılmasına çalışılmaktadır. İleriki senelerde yurdun ihtiyaç görülecek yerlerinde Kan Merkez ve istasyonlarının tesis edilmesi prensip olarak kabul edilmiştir.

Kızılay Kan Merkezleri, 1964 yılında ameliyat olan, güç doğum yapan, trafik kazası geçiren vatandaşların hayatlarını kurtarmak

üzere hastanelere 68,771 şişe kan yardımında bulunmuşlardır.

Diğer taraftan Kızılay Kan Merkezleri tarafından bir yıl içinde 405,504 vatandaşın kan grupları tayin edilmiş, 2,213 şişe plazma imal edilmiş, bu plazmalardan 1488 şişesi aynı yıl içinde sarfedilmiştir.

KONTROL VE ARAŞTIRMA LABORATUVARI :

Ankara'da bulunan bu Laboratuvar çağdaş memleketlerdeki emsalleri gibi faaliyet göstermekte :

1. Transfüzyon reaksiyonları gösteren kanlar üzerinde araştırma yapmakta,
2. Teknik personel eğitimini yürütmekte,
3. Nadir kan grupları tayinleri ile RH anti serum'u istihsal etmektedir.

Bu laboratuvar 1965 yılında faaliyetini genişleterek istihsal ettiği maddelerin çeşidini ve ilmi çalışmalarını arttıracaktır.

HEMŞİRE EĞİTİMİ :

Yurdumuzda kurulan (1925) İlk Hemşire Okulu olan İstanbul Kızılay Hemşire Okulu 1963-64 ders yılı sonuna kadar 1072 mezun vermiş; bu hemşireler Kızılay, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve diğer teşekküllere ait sağlık tesislerinde sorumlu vazifeler yüklenmişlerdir.

Florence Nightingale Yüksek Hemşire Okulunun ilk kuruluş hazırlıklarını tamamladıktan sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına devreden Derneğimiz bu okul için 1.297,484 lira sarfetmiştir.

İLK YARDIM ÇALIŞMALARI :

1. İLK YARDIM HASTANELERİ :

50 şer yataklı 3 adet olan bu hastaneler 1964 yılında reorganize edilmiş ve bunları faal hale geçirebilmek için 1965 bütçesine 500.000.— liralık ödenek konmuştur.

2. İLK YARDIM TEMEL EĞİTİMİ :

1958 yılında ilk defa Ankara'da Kızılay Merkezi tarafından açılan bu kurs müteakip senelerde diğer şehirlere teşmil edilmiş, 1964-1965 yılı sonuna kadar açılmış 190 kurstan kadını ve erkek 10.000 vatandaş belge almıştır. (Süresi 20 saat nazari ve pratik).

Ayrıca Genel Merkezde İlk Yardım Öğretmen kursları açılmakta bunlara en az Lise mezunu olanlar alınmaktadır. (Süresi 40 saat nazari ve pratik).

3. BU KURSLARIN GAYESİ :

a. Barış ve Savaş zamanlarında Sivil Savunma hizmetlerine yardımcı eleman yetiştirmek,

b. Vatandaşları kendi kendine ilk yardım yapabilecek duruma getirmek,

c. Her ailede bir İlk Yardımcı bulunacak kadar kurs sayılarını arttırabilmek, bu yünden toplum kalkınmasına faydalı olmak,

Kızılay Genel Merkez ve Şubelerinden başka resmi ve özel sektör mensuplarından yetiştirilen İlk Yardım öğretmenleri kendi müesseselerinde devamlı olarak kurslar açmaktadırlar.

İLK YARDIM İSTASYONLARI :

Diğer memleketlerde olduğu gibi, yurdumuzda da, trafik akımının kesif olduğu Kara Yollarında iç ve dış turistlerin sağlık emniyetinin sağlanması amacı ile Derneğimizce ilk defa 1962 de açılan bu istasyonların (Ankara-İstanbul, İstanbul-Edirne-Kapıkule, İstanbul-Tekirdağ-Keşan-İpsala arasında) sayıları 15' i bulunmuştur. Bu istasyonlar gelecek yıllarda Ankara-İzmir, Ankara-Adana-İskenderun yollarına teşmil edilecektir.

İstasyonların personeli Derneğimiz tarafından yetiştirilip fahri olarak çalışan vatandaşlardır. Bu yıl 3 adet mobil ambulans servisi ihdas edilecektir.

İÇ VE DIŞ TEDAVİ YARDIMLARI :

Bu hizmet yurdumuzda tedavileri imkânsız olduğu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı sıhhi kurullarınca belirtilen bir rapor ibraz eden, mali durumu kifayetsiz vatandaşların yurt dışında tedavilerini sağlamak amacı ile yapılmaktadır. 1964 yılında 20 vatandaş 45.169 TL. sı sarfedilerek yurt dışında tedavi ettirilmiştir.

Aynı yıl içinde yoksul vatandaşların reçetelerini yaptırmak için 20.000.— lira ve hastane masrafları için 35.718 ve Tüberküloz'a tutulmuş öğrencilerden 120 sinin İstanbul Validebağ Preyentoryum-Sanatoryum'unda tedavileri için 225.000 TL. sı ödenmiştir.

GÖNÜLLÜ HEMŞİRE YARDIMCI KURSLARI :

Türkiye Kızılay Derneği tarafından 1951 yılındanberi muhtelif hastanelerde açılmakta olan bu kursların öğretmenliğini o hastanelerin hekimleri fahri olarak yapmaktadır.

Şimdiye kadar bu kurslardan 3205 ev hanımı ve öğretmen sertifika almıştır. Mezun kursiyerler hastane, kreş, yetiştirme yurtları, vesair mediko-sosyal kurumlarda gönüllü olarak hizmet etmektedirler.

Harp vukuunda hastanelerde meslekten yetişmiş hemşirelere yardımcı olacaklardır.

KAN MERKEZİ GÖNÜLLÜLERİ (MAVİ MELEK) KURSU :

1957 yılında Kan Merkezlerinin açılması ile bu merkezlerde teknik personele yardımcı olacak bir gönüllü (Mavi Melek) teşkilatı kurulmuştur. Halen sayıları 300 den fazladır. Asgari İlk Okul mezunu olan hanımlara 10 saatlik oryantasyon kursu verilmektedir.

DİĞER YARDIMLAR :

Afet ve felâketlerde (deprem, yangın, sel, heyelan), Aşocaklarına, yoksullara, İlk, Orta, Lise, Enstitü öğrencilerine, göçmen ve mültecilere, kamplarda fakir öğrencilere, sakat vatandaşlara, 1964 yılında yapılan nakdi ve aynı yardımların tutarı 10.327.225 liradır.

Kızılay tarafından (işbirliği yaptığı Milletlerarası Yardım Teşkilatları ile müstereken) 55 ilde 74 Yetiştirme Yurdundaki 8464 çocuğa, Milli Eğitim Bakanlığınca beslenme prog-

ramı tatbik edilen 20480 İlk Okulda 2.485.000 öğrenciye, Kızılay Şubelerinin 27 aşocağında 17.815 vatandaşa, 48 öğrenci yurdunda 3620 öğrenciye süttozu, un, bulgur, yağ gibi gıda maddeleri tevzi edilmektedir.

PROPAGANDA FAALİYETİ :

Kızılay ve Kan haftalarında basın, radyo ve okullarda yapılan neşriyat ve çalışmalar, yalnız Kızılay faaliyetlerini tanıtmakla kalmayıp çocuklarımızda ve halkımızda sosyal şuurun uyanmasına hizmet etmektedir.

YENİ PROJELER :

Türkiye Kızılay Derneği prensiplerine uygun şekilde «Toplum kalkınması» proje ve çalışmalarında memleket ihtiyacı ve şartlarına göre yeni çalışma programlarına başlamağa ve bu gayenin tahakkuku için diğer teşekküllerle işbirliği yapmağa amadedir.

1. Halk sağlığı için çok kıymetli kan deriverilerini imâl edecek bir Fraksiyasyon laboratuvarının 1965 yılında faaliyete geçebilmesi için gereken teknik hazırlıklar yapılmış ve bütçeye 750.000.— lira ödenek konmuştur.

2. CARE Teşkilatı ile işbirliği yapılarak, Atatürk Sanatoryum'u bünyesinde bir fonksiyonel rehabilitasyon merkezi kurulması için 1965 bütçesine 600.000.— lira ödenek yapılmıştır.

3. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geçkondü yetişkinleri için açılması düşünülen sanat eğitimi kursları için gereken ders ve sanat araçlarının (marangozluk, elektrikçilik, kunduracılık vesaire) teminine çalışılacaktır.

4. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Mesleki Eğitim, Halk Sağlığı ve Ana-Çocuk Sağlığı Daireleri yetkilileri ile Kızılay Temsilcilerinin katıldığı bir komite tarafından Gönüllü Hemşire Yardımcısı ve Ev Hastabakıcısı kursları ders programlarının yeniden gözden geçirilerek bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesi, çevre sağlığı, koruyucu tıp ve aile plânlaması konularının ilâvesi; yeniden yazılan kitapların hazırlanmasından sonra bu kursların «Turtta her vilâyet ve ilçe hastanelerinde açılmasına çalışılması (kurslardan daha geniş bir halk kitlesinin istifade edebilmesi için asgari yaş haddinin 20 den 16 ya azami haddin 50 den 55 e değiştirilmesi ilk okul mezunu kadın-erkek vatandaşların kabulü kararlaştırılmıştır.

5. Bu kurslardan mezun olacakların bir tekimül kursundan geçirilerek «Ziyaretçi Hemşire Yardımcıları» olarak yetiştirilmek. Gece kondu bölgelerinde (ileri memleketlerde senelerce evvel olduğu gibi) Ziyaretçi Hemşire Hizmetini ifa edecek bir gönüllü teşkilatı kurmak (bu konuda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Gevher Nesibe Hemşire Eğitim Enstitüsü ve Sosyal Hizmetler Akademisi ile işbirliği yapılabilir).

6. O bölge halkının anlayabileceği şekilde basitleştirilmiş «özel sağlık ve çevre sağlığı» kursları hazırlanması (Bunları Hemşire-Ebeler ve özel surette yetiştirilmiş gönüllüler verebilirler).

7. Seyyar Klinik (Oto-Klinik) hizmetinin yeniden ihdası,

8. Bilhassa kış aylarında çocuklara vitamin haplarının tevzii.

9. Barakalar temin edilerek :

a. Çalışan veya hastalanan annelerin çocukları için «Çocuk gündüz bakımevi» (Kreş) sağlanması (burada gönüllüler de vazife alacaklardır). Bu konuda Çocuk Esirgeme Kurumu ile işbirliği yapılabilir.

b. Okul öncesi çocukların soğuk havaların ve sokağın tehlikelerinden koruyacak kapalı bir oyun sahası tesisi.

c. Yetişkinler için okuma, eğitim ve toplanma yeri temini. (Bu konularda Türk Kadınlar Birliği, Ev Ekonomistleri, Türk-Amerikan Derneği gibi teşekküllerle işbirliği yapılabilir).

10. Kamp sayılarının artırılarak buralardan her yıl faydalanan öğrencilerin sayısının 15-20 bine yükseltilmesi. Diğer memleketlerle talebe mübadelesinin artırılması.

11. 1963 yılında, İlk Yardım Eğitiminin İlk, Orta ve Yüksek Okullarda kademeli olarak ders programlarına alınması hususunda Kızılay tarafından ilgili Bakanlıklara yapılan teklifin tahakkuku için yeniden teşebbüslere geçilmesi.

12. Ankara'da gecekondü semtlerini ziyaretimiz esnasında zemini toprak, basık tavan-

lı bir odada 6 kişinin yaşadığını müşahade ettik. Daha sağlıklı ve daha iyi bir hayat seviyesine erişebilmek için zaruri olan daha sıhhi mesken inşaatını kolaylaştıracak ve ucuz mal edecek bir araç olan toprak-çimento karışımından bir nevi briket imâl eden makinelere yurdumuza getirmek (Sihhi ve ucuz meskenler İmar ve İskân Bakanlığının hazırlayacağı ekonomik plânlar üzerine yapılmalıdır).

13. Kızılay vasıtası ile Cenevre'deki Kızılay, Kızılhaç, Kızılarslan ve Güneş Dernekleri Birliği Hemşirelik Bürosundan gelen bir Uzman Hemşire tarafından İstanbul'da Florence Nihgingale Yüksek Hemşire Okulunda «Evde Hasta Bakımı» kursları açılmıştır. Kısa süreli bir sağlık eğitimi veren bu kursları Ankara'da açıp yetiştirilecek Hemşire Öğretmenler vasıtası ile geniş halk kitlelerine sağlık eğitimi vermek.

14. Kızılay Hemşire Okulu ders programına «Toplum Kalkınması» konusunu ilave etmek.

Nermin ARPACIOĞLU

Türkiye Kızılay Derneği

Yönetim Kurulu Üyesi

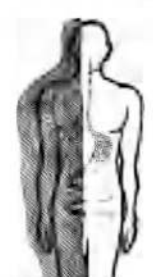
**SAĞLIĞINI SEVENLERİN
YEGÂNE DOSTU**

**KIZILAY
MADEN SUYU**

SAYAN REKLAM

**SAĞLIĞINI SEVENLERİN
YEGÂNE DOSTU**

**KIZILAY
MADEN SUYU**

SAYAN REKLAM

MAVİ MELEKLER

(Baştarafı 22. sahifede)

27 Yaşındaki Nuriye Güler 8 - 9 yaşlarındaki iki çocuğun annesi. O da bir memur eşi. O da boş zamanlarını değerlendirerek, o da topluma ve çevreye yararlı olabilmek için türlü güçlüklerle her iki kursu başarı ile bitirmiş.

— «Çocuklarımın okul saatleri içinde kurslara bir kapıp koalamaca devam edebildim diyor. Mavi Melek kursuna devam ederken ayrıca kan bağışında da bulundum. Mavi Meleklerin kan bağışlarının yanında bulunarak bir yandan bizzat teknik elemanlara yardımcı olurken diğer yandan donörlere gösterecekleri şefkat ve verecekleri caseratiye faydalı sonuçlar alacaklarına eminim.»

Bütün dünyada olduğu gibi, yurdumuzda da doktor, hemşire, hastabakıcı ve sağlık personeli sıkıntısı çekilmektedir. Dünyanın 3 milyar nüfusuna karşılık dünyadaki doktor sayısı 1.5 milyon civarındadır. Özellikle yurdumuzda sağlık personeli sayısı her yıl artan nüfusumuza cevap vermekten çok uzaktır. Yurdumuzdaki doktor ve hemşirelerin yekünü uygar ülkelerle ölçülemeyecek kadar azdır.

Yurt sağlığının korunmasında ve geliştirilmesinde, zamanı, imkânı olan ve belli bir eğitim ve öğretimden geçmiş olan kadınlarımızı büyük görevler ve sorumluluklar düşmektedir. Kadınlarımız gönüllü çalışmalarıyla bu ana dâvamıza büyük oranda yararlı olabilirler Türkiye Kızılay Derneği Kan Merkezleri ve her yıl açılmakta olan Gönüllü Ev Hastabakıcılığı kursları, sağlam kafa sağlam vücutta bulunur sözünü benimseyen, karınca karınca evlerinin dışına çıkarak insan sağlığına sağlık katacak çalışmalarda bulunabilecek yurtsever, insansever kadınlarımızı beklemektedir.

HİKÂYEDEN DEVAM

(Baştarafı 26. sahifede)

O :

— Dogru! dedi. Ama, benim kabım yok... bir tas, bir tencere falan olsaydı, ben de alırdım...

— Kolayı var! dedi öbürü. Bugünkü benim kabımla önce sen al, bende kaşık da var, otur şuracıktaki ye... sonra ben alır, giderim. Yarın da kap getirirsin gelirken...

Sıcak yemek kokuları yumuşak yumuşak içine yayılıyordu. Bir ezgilerlik, diz kapakları büküldü. Olduğu yere cömeliyor oturdu.

Öteki adam, yarım ekmelele bir dolu kap yemeği o'nun önüne koydu.

— Haydi, dedi. Sen ye, beklerim ben...

Adamın yüzüne titriyen dudaklarıyla gülümseyerek baktı. Sonra başını daha yukarı kaldırarak «Kızılay Aşocağı» tabelasını bir defa daha ve minnetle okudu ve düşündü :

Demek, hiç kimsenin kimseyle ilgilenmediği bu dünyada, umutsuz ve herşeyini yitirmiş insanlarla ilgilenen bir Kızılay vardı.

Birbirine benzeyen, birbirine eşit kaderdeki insanların açlık ve yalnuşlıklarını gideren, yaşama gücü veren bir Kızılay...

İçti titriyerek sıcak yemeğinin üstüne eğildi.

EVDE HASTA BAKIMI

(Baştarafı 28. sahifede)

findan yazılır. Hasta sürgüyü muntazam olarak ya yemeklerden evvel veya sonra kullanmalıdır. Fakat hasta talebettiği takdirde de hemen getirilmeli ve arzusu yapılmalıdır.

Gece kullanılacak olan oturak sandalyesine yataktan kalkıp gidebilmek için umumiyetle hastanın bir yardımcıya ihtiyacı vardır. Hasta bu arada cereyandan korunmalıdır. Esasen zayıf bünyeli olan hasta tekrar üşütebilir. Oturak sandalyesi kullanıldıktan sonra sabun ve fırça ile iyice temizlenir.

Erkek hastalar yatakta yattıkları müddetçe bir idrar şişesine ihtiyaçları vardır. Bu şişe çalışmaya mani olmayacak ve hastanın erişebileceği bir yerde bulundurulmalıdır. Şişe sık sık boşaltılmalı ve esaslı bir şekilde temizlenmelidir. İdrarın renk ve miktarı günlük müşahade kâğıdına işlenmelidir.

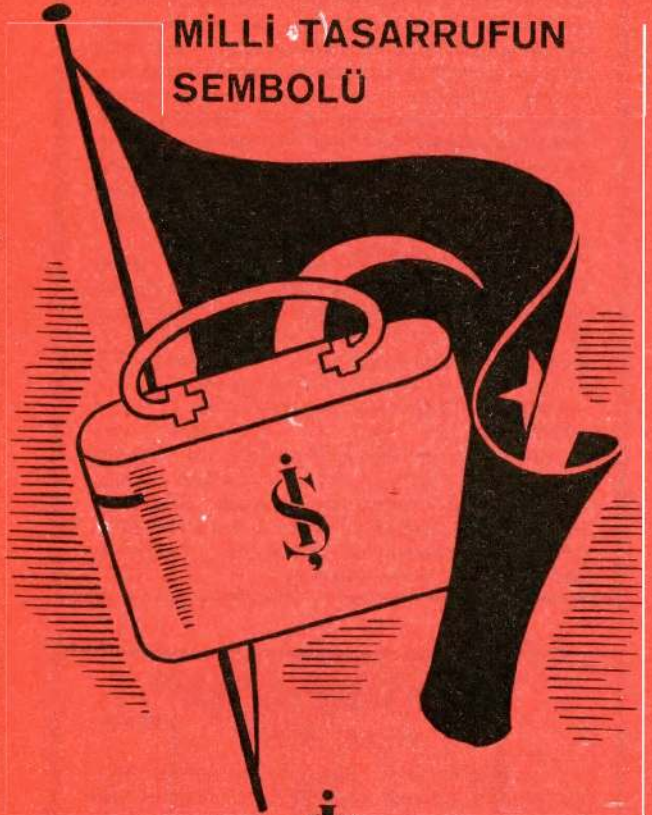
Öksürikle devam eden ve balgam çıkaran solunum yolları hastalıkları ile kusması olan hastaların bir tükürük hokkasına ihtiyaçları vardır. Bu hokkanın içerisine biraz da solüsyon konabilir. Eğer hasta tüberkülozlu ise buna hekimin tavsiye edeceği hususî tükürük hokkaları verilir.

HAC YOLCULARI

(Baştarafı 8. sahifede)

- d) Özellikle su yerine kaynatılarak soğutulmuş su ve çay içmeli.
- e) Güneş çarpmasında bayılan kimseyi gölge, serin bir yere yatırmalı ve rahat soluk alması sağlanmalıdır.
- f) Kanama ve yaralanmalarda yaralanan bölgenin kirlenmemesine, dışarıdan kirli şeylerle temas etmemesine dikkat etmeli.
- g) Gelişigüzel lokantalarda, ucuzdur diye seyyar satıcılardan pis ve bayat yiyecekler alıp yememeli.
- h) Kirlarda akrep v.s. gibi zehirli böceklerden korunmalı.

MİLLİ TASARRUFUN
SEMBOLÜ

TÜRKİYE BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

Doğu illerimizle bazı illerimizde bu yıl başgösteren kızamık salgını dolayısıyla Kızılay Genel Merkezi derhal yardıma koştu. Kendi imkânlarıyla gereken yardımları yapan Kızılay, Uluslararası Kızılhaçlar Birliğine müracaat ederek kızamık salgınına önlemek üzere kızamık aşısı ve gamma globulinin sağlanmasını istedi. Bu çağrı üzerine Uluslararası Kızılhaçlar Birliği 100 bin kişilik gamma globulin gönderdi. Ayrıca, Yardım Müdür Muavini Mr. Eric Fischer'i yurdumuza ihtiyacı tesbite yolladı. Mr. Fischer ile bir Kızılay heyeti Erzurum ve Erzincanda köyleri birlikte dolaştılar. Bu ziyaret sırasında Kızılhaç temsilcisi ile Kızılaycılar birlikte çalıştılar. Fotoğrafta Kızılay Sağlık İşleri Müdür Muavini Dr. Mehmet Kengerli hasta bir çocuğu muayene ederken Mr. Eric Fischer de olayı izliyor.

KIZILAY DERGİSİ

YIL : 2 / SAYI : 23 / MART 1965